

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

1. évfolyam 2. szám

A Z St.Gallen — Megjelenik havonta

1969 február 1.

Közös kiadás

A Kereszt Népe	Hollandia
Az Út	Bécs, Ausztria
Hirnök	Linz, Ausztria
Hiszek	Svájc
Magyar Ház	Belgium
Pannonia Sacra	Németország
Sorsunk	Franciaország
Új Értésítő	Skandinávia

Szolgálat és felelősség

A sajtó mindig nehéz és hálátlan feladat. Ez nem pesszimizmus, hanem ténymegállapítás. Évtizedek óta figyeljük azt a sziszifuszi harcot, amit a különböző magyar újságok folytatnak pusztán létükért. Ezért dicséretes és csodálatraméltó az a sok idealizmus, hősi áldozat, amit sokan magukra vállalnak a magyar betűért, a nyomtatott szóért az idegenben. Ha «nyelvében él a nemzet», akkor a külföldön élő magyarság haldokolna, a magyar sajtó, a nyomtatott magyar szó nélkül. A fordítottja is igaz: a kimondott, vagy leírt magyar szó mélyebben járja át a lelkeket, nem marad a felszínen, hanem szellemet és lelket táplál. A nyelvben benne van egy nép lelke, múltja, kultúrája. Biztosak lehetünk abban, hogy akik idegenben a magyar sajtó területén dolgoznak, munkájukat szolgálatnak tekintik: a sorstól olyan mostohán kezelt magyarságot akarják szolgálni.

Azonban végzetes tévedés volna azt hinni, hogy ez csak a sajtó, az újságok, folyóiratok, vagy könyvek feladata. Minden egyes magyar, akit a Gondviselés kíségetett a szabad nagyvilágba, népe sorsát hordozza magában s azt képviseli. A külföldön szerzett tapasztalat ezerszer és számtalanszor bebizonyította, hogy az egyes magyaron keresztül mindig a népére vonatkoznak. S ezen nem változtat sem behonosodás, sem gazdasági, vagy társadalmi beépülés. Ez minden egyes magyarnak egyéni felelőssége, amit életével, sorsával elválaszthatatlanul visel.

Ez egyáltalán nagyszerű lehetőség is. Amikor elhagytuk az édes anyaföldet, nincstelenek voltunk, de nem szegények. Mindenki magával hozta, egyéni mértéke szerint egy nép ezeréves történelmének, kultúrájának, lelkiségének örökségét. Mikor adódik történelmünkben még egyszer ilyen lehetőség: ebben a szabad nagyvilágban, közvetlen és személyes példaadással nemcsak arról az árva népről tanúságot tenni, hanem sajátos értékeinkkel színesíteni és gazdagítani azt a darab életet, amely a szabad világban körülvesz bennünket.

Az «Életünk» a fent vázolt célkitűzést akarja szolgálni. Ez azonban még nem okná meg egy új lap indítását és létjogosultságát. Bennünket lelkipásztori szempontok vezetnek: az idegenben élő magyarhoz magyar lelkipásztori küldetésünk van. Anyaszentegyházunk hangját akarjuk elvinni a szétszórtságban élő magyarhoz, ahová a lelkipásztor csak nagy ritkán jut el személyesen. Nemcsak magyar nyelven, hanem a magyar lelkiség törvényeinek és az európai magyarság problémáinak megfelelően. Segítséget akarunk nyújtani ahhoz, hogy magyar és katolikus szemmel nézzük az élet nagy problémáit, hogy eligazodjunk az útvesztős úton, amit életnek neveznek.

Az életet mindenkinek magának kell végigjárnia: Istentől, ahonnan jött — Istenség, ahová életünk az örökkévalóságban beletorkollik. Ezt az életet senki sem élheti le helyettünk, az örök élet felelőssége mindnyájunk lelkének öröksége. A megváltás gyümölcseinek, Krisztus Urunk érdemeinek letéteményese Anyaszentegyházunk. A magyar lelkipásztor, amikor a külföldön élő magyarokat pásztorként gondozza, akkor nem a maga bölcsességét hirdeti, hanem Krisztus tanítását, kegyelmi eszközeit, szentségeit hozza, hogy ne csak megmutassa, hanem erősítsen is az örök élet felé vezető úton. Az «Életünk» a magyar lelkipásztor meghosszabbított karja akar lenni.

Haladó, vagy maradi az «Életünk»?

Ezek szerint a lapnak szólnia kell az Európában élő magyar hívekhez. Nagyon is jól tudjuk, milyen nehéz feladat ez. Nemcsak a hívek vallási ismereteit s hitükhöz való hozzáállásukat illetően, nemcsak az olvasók különböző korát tekintve, hanem más az élet színeződése, stílusa Franciaországban, mint Németországban, más Svájcban, vagy Ausztriában, Belgiumban, vagy Svédországban. Másként és másként színeződik meg a magyar élet idegenben, függően attól, milyen környezetben élünk.

A másik nehézség adódik azokból a vitákból, amelyek az Egyházon belül is megindultak s szinte két táborra, a haladók és maradiak táborára osztják szét a híveket, püspököket, teológusokat és papokat. Az «Életünk» szerkesztőbizottsága elhatározta, hogy amikor Egyházunk taní-

tásáról van szó, akkor a II. Vatikáni Zsinat alapján áll, s hitünk, vagy életünk igazságait annak szellemében képviseli. Ezt tartjuk lelkiismeretünk szerint az egyetlen járható útnak. Az Egyház a hit kérdéseiben a krisztusi tanítás letéteményese. A II. Vatikáni Zsinat anélkül, hogy egyetlen eddig tévmentesnek hitt igazságot sem vont vissza, vagy másított volna meg, mégis annyi új szempontot és új hangsúlyt adott a hit alapvető kérdéseiben, hogy annak feldolgozása és életté váló váltása emberöltőkön keresztül, tehát a jövőbe utalóan, határozza meg az Egyház és a hívők életét ... Az «Életünk» iránya ezért sem nem haladó, sem nem maradi, hanem egyházunkhoz és magyarságunkhoz hűségesen ragaszkodik.

Ha e lap új is nevében, formájában, terjedelmében, úgy mégsem új célkitűzésében. Olvasóink értesültek már arról, hogy az európai országokban eddig megjelent magyarnyelvű egyházi lapok 1968 december 31.-ével beszüntették megjelenésüket, hogy egyesülten egy nagyobbterjedelmű lapban jelenhessenek meg. Feladásuk és megszűntetésük nem kis áldozatot jelentett a lelkészeknek s bizonyára az olvasóknak sem. A lelkész közvetlenebbül szólhatott híveivel s az olvasók számára áttekinthetőbb volt, mert közvetlenül egy kisebb-nagyobb lelkipásztori terület magyarjairól szólt, azok problémáit hozta. Ezért külön köszönetet mondok az érdekelteknek, akik a nagyobb célt tekintve meghozták ezt az áldozatot.

A közös európai lapnak azonban megvannak az előnyei. Nemcsak az anyagi szempontok játszottak itt lényeges szerepet. Az emberi erővel való gazdálkodás, szerkesztés, nyomda, kiadóhivatali teendők annyiszor annyi embert foglalkoztattak, ahány lap volt. A lelkipásztori problémák majdnem minden európai országban magyarjaink számára azonosak. Ugyancsak lényegében a magyar lelkipásztori mondanivalók is. Mindezeket túlmenően szeretnénk remélni, hogy a közös európai magyar egyházi lapon keresztül megéljük

az európai magyar család életét. Közelebb hozza ezt a magyar életet, annak örömeit, problémáit, gondjait a nagy európai térségből. Közelebb hoz egymáshoz talán az egymásért való felelősségben is. Vigasztal egyéni sorsunkban, ha értesülünk, hogy az nemesak a mi személyes sorsunk, hanem másutt is hasonló a kereszt és nehézség. Biztat, mert megoszja a másutt felvillanó örömet és sikert, reményt ad, ha látjuk azt a sok kezdeményezést, tehetséget, önfeláldozó munkát, amivel egyesek, vagy kisebb, nagyobb csoportok magyarságunk és egyházunk érdekében fáradoznak.

Ha e lap célkitűzése a lelkipásztori szempont is, hiba volna, hogyha ez a lap a papok lapja lenne. A II. Vatikáni Zsinat után óriási felelősség hárul a hívekre az Egyház munkájában s lelkek szolgálatában. Ezért arra kérjük magyar híveinket és olvasóinkat, legyenek ne csak terjesztői, hanem munkatársai is lapunknak. Figyeljék a közelükben történő magyar életet s küldjenek be értesítést, híradást, cikket, amit úgy ítélnék meg, hogy ezt érdemes közkinccsé tenni, vagy jó, ha erről az európai magyarság értesül. Sokszor elég ehhez néhány konkrét adat. A szerkesztőség majd irodalmi formába önti. Jelentésük be ígényüket a lapnál, milyen problémák foglalkoztatják a híveket, miről akarnak útbiztatást kapni a lap sorain keresztül. Minél több munkatárs jelentkezik az európai országokból, annival inkább tudja a lap célkitűzéseit megvalósítani, annival inkább lesz mindnyájunké a lap.

Arra kérjük magyar híveinket és olvasóinkat, fogadják bizalommal ezt a lapot, amely már első számával is megmutatta, meg akar felelni a fenti célkitűzéseknek.

Krisztus szeretetét akarjuk e lapon keresztül elvinni minden egyes magyarhoz. Az Isten segítse e kezdeményezést.

Mgr. Dr. Adám György

Balázsolás

— Febr. 3. —

Szent Balázs, akit a katolikusok a torokbajok ellen védelmezőként tisztelnek, az örményországi Sebasta városnak volt a püspöke. 316 körül szenvedett vértanúságot Licinius császár alatt. Ünnepe, február 3-án, a híveket a templomban Balázs-áldásban részesíti. A szertartást végző pap, miközben mi állunkat két égő gyertya közé helyezzük, áldást ad ránk, és a következő imát mondja fölöttünk: Szent Balázs vértanú és püspök közbenjárására szabadítson meg téged az Úr a torokbajtól és minden más bajtól!

Babits Mihályt, a nagy magyar költőt és író utolsó éveiben gégerák támadta meg. Kínna nyelt és gyötrelme volt számára a lélegzés és a beszéd. Végül meg kellett operálni: műtétet követően vezettek a torokába, ami még jobban megnehezítette életét. Rettenetes kínjait nagy lelki erővel és sokszor derűs nyugalommal hordozta. Utolsó éveinek legszebb verseit e gyötrelmes és kínna teli betegség alatt írta. Ezek közül a «Balázsolás» című költeménye, amely nagyszerű tanúság arról, amit Cs. Szabó László írt róla: «Hívő katolikus volt, gyónt és áldozott, hite a halálos betegség alatt csak megerősödött». De olvassuk magát a verset:

Szépén könyörgök, segíts rajtam, szent Balázs!

Gyermekkóroiban két fehér gyertyát tettem keresztbe nyakamon s úgy néztem a gyertyák közül, mint két ág közt kinéző ijedt őzike.

Tél közepén, Balázs-napon szemem pislogva csüggött az öreg papon, aki hozzád imádkozott fölémhajolva, ahogy ott térdeltem az oltár előtt, kegyes szokás szerint, s diáku dűnyögve, amit sem én s ő se jól értett. De azért te meghallgattad és megóvtad gyermeki életem a fojtogató torokgyíktől, s a veszedelmes mondulák lobjaitól, hogy felnővén félszáz évet megérjek, háladatlanul, nem is gondolva tereád.

Oh ne bánd csúf gondatlanságom, védj ma is, segíts, Sebasta püspöke!

Lásd, így élünk mi, gyermekmódra, balgatag, hátra se nézünk, elfutunk a zajló úton, eleresztve kezete, magasabb szellemek — de ti csak mosolyogtok, okos felnőttek gyanánt. Nem sért ha semmibe vesznék s aztán a bajban újra visszazaladunk hozzátok, mint hozzád ma én

reszkető szívvel Mosolyog rajtam, Balázs!

ki mint szepregő kamasz, térdeplek itt együgyű oltárod kövén — mosolyog rajtam, csak segíts!

Mert oly betegség öldös íme engemet és fojtogatja torkomat, gégem szükül, levegőm egyre fogy, tudom zihál, s mint aki hegyre hág, mind nehezebben kúszva, vagy terhet cipel, kijulva, akként élek én örökös lihegésben. S már az orvosok kése fenyeget, rossz nyakam fölvész, melyet hajdan olyan megadóan hajtottam gyertyád közé, mintha sejtettem volna már Segíts, Balázs! Hisz a te szent gégedet is kések nyiszálták, mikor a gonosz pogány kivégzett: tudhatod, mi az!

Te ismered a penge élet, vér ízét, a megfeszített percekét, a szakadt légeső görceit, s a fulladás csatáját és rémületét. Segíts! Te már mindent tudsz, túl vagy minden, okos felnőt! Te jól tudod, mennyi kint bír az ember, mennyit nem sokall még az Isten jószágá sem, s mit ér az élet ... S talán azt is, hogy nem is olyan nagy dolog a halál.

A tartalomból

A külföldi magyar sajtó küldetése	1. o.
Az ausztráliai magyarság élete	2. o.
Lisieux-i Kis Szent Teréz közbenjár	2-3. o.
Az ember személyi méltósága	3. o.
Magyar élet Európában	4. o.
Thomas Merton halálára	5. o.
Don Bosco nevelési elvei	5. o.
Negyven éve kötötték a Lateráni Szerződést?	7. o.

Máglyák égnek

Prágában, Budapesten holnap talán már Berlinben, Krakóban és Bukarestben! Fialat remények hamvadnak el a tűz lángjában vagy halnak bele harmadfokú égési sebeikbe. A tankokon dübörgő, a rakétákkal és atommal puffeszkező Hatalom talán megáll egy pillanatra! Átvillan az agyán a furcsa kérdés: Miért is halnak meg ezek a fiatalok, diákok, munkások, önmunka máglyájukon? ... És meghökken közömbös kényelmében a «polgár» és a meghunyászkodó «bérenc». A máglya tűz fényének egy vékony sugara behalásit eltompult agyakba. «Örültek vagy hősök ezek a benzintűzben elhamvadó fiatalok?»

Hányszor hangzott el a történelem folyamán ez a kérdés! Hol dolyfösen vagy hetykén, hol lekicsinylő ajakbiggyesztéssel vagy kézlegyintő fölénytel, máskor a bizonytalanság és kétkedés szorongó érzésével. Elhangzott Jeanne d'Arc máglyája előtt és elhangzott Konstanzbán, amikor Husz Jánost halálra ítélték. Elhangzott Genfben, amikor Kálvin Servet Mihályt a máglyára küldte és Temesvárott, ahol Dózsa Györgyöt Zápolyák a tüzes trónba ültették. Csakhogy ezeket a máglyahalálokat inkvizíció előzte meg, hol az áldozatokra rástűtötték, hogy vétettek az emberi és isteni törvény ellen. De ki tilt ítélőszéket Prágában és Budapesten? Az elnyomott lelkiismeret.

Itéletet azonban nem a benzintűz szörnyű kínjában elégő diákok és munkások ellen hozta, hanem a kínzó, az elnyomók és a zsarnokok ellen. A zsarnokság örök végete, hogy vak. Trónia előtt csak páriákat és rabszolgákat akar látni. Mint valamikor az ókorban a moabiták embervérrel kevert vakolatát építették városuk falait, úgy a modern zsarnokság is az emberi jogok megcsapolt vérét, idegét és színes reményeit keveri bele hatalmi tébolyában szuronyokra épített embertelen rendszerébe.

Es a máglyák fénye áttöri a zsarnokság ésbontó sötétségét. A máglyasikoly megrázza az elnyomók dolyfös és öntelt biztonsági érzését ... És csendes szobák mélyén jogászok és erkölcs-tanítók talán töprengve fontolgatják a kérdést: Szabad-e halálba menni ezen az kétségbeejtő, döbbenetes úton?

De lehet-e a bilincsekbe vert rabnak, a szabadságra született s attól reménytelenül megfosztott egyének és nemzeteknek máglyasikolyát csendes szobák íróasztalánál kényelmesen lemérni és kiértékelni?

Úgy látszik, furcsa világunkban a lelkiismeret maradt az egyetlen fórum, ahol a zsarnokság és elnyomás még bírójára talál. Prágában, Budapesten friss, viruló emberéletből máglyák gyúltak, hogy a világ lelkiismereti ítélőszéke elé idézzék az ottani zsarnokságot és az itteni vétkes közömbösséget.

Sellye Vince

Australia docet

A Szabad Európa Rádió riportere Békési Imre ausztráliai magyar jezsuita atyával nem régen folytatott beszélgetésének nyugodtan adhatta volna a fenti címet. Ebből az interjúból ugyanis nemcsak azt tudjuk meg, hogy hol és hányan telepedtek meg magyarok Ausztráliában, hanem az ottani emigráció nagyszerűen szervezett és követésreméltó magyar életéről is szemléletes képet kapunk.

Hol élnek nagyobb számban magyarok Ausztráliában?

Bár pontos népszámlási adatok nincsenek, hozzávetőleg 30 - 55.000-re lehet tenni az Ausztráliában élő magyarok számát. Ezek hasonlóan a ma 12 millió ausztrálhoz, többségükben a nagy városokban telepedtek meg, mint pl. Sidney, Melbourne, Brisbane, Adelaide és Perth. Ezek mellett vannak nagy gyárvárosok, ahová szintén szívesen ment a bevándorló magyar, mivel ott mindig talált munkát. Ezekben is élnek tehát számosan magyarok. A kisebb helyeken csak elvétve találunk magyarokat, s ott legfeljebb 5 - 10 magyar család él együtt s alkotja a magyar csoportot.

A második világháború előtt csak elvétve akadt magyar Ausztráliában, magyar csoportok azonban egyáltalán nem voltak. A jelenlegi magyar emigráció kétharmad részben az 1948 - 49-es bevándorlókól s kb. egy harmad részben az 56-osokból áll. Természetesen vannak köztük erdélyiek, délvidékiek és felvidékiek, hiszen annak idején ezek mind együtt menekültek az oroszok elől. Az utolsó években azonban nagy a száma a Jugoszláviából érkező magyaroknak és számuk állandóan nő, mivel egyik család hozza a másikat: gyermekek szüleit, testvéreiket, rokonait és ismerőseiket. A délvidéki magyarok csoportja máris több száz főből áll.

Milyen egyházi szervezetekkel rendelkeznek az ausztráliai magyar kolóniák?

Ezeknek a különböző magyar rétegeknek a szervezése elsősorban egyházközségi keretben történik. Ausztráliában és a hozzá tartozó New Zealandban összesen 10 magyar lelkész gondozza a bevándoroltakat. A lelkészek az óriási távolságok ellenére mindenfelé megszervezték a magyar csoportokat. Mindenütt alakultak, ha nem is egészen szervezett egyházközségek, de egybeartó, szilárd magyar csoportok. Ezek tagjai nemcsak alkalmi találkozóakra jönnek össze időközönként, hanem rendszeres lelkipásztori keretben vannak ellátva. Rendszeresen vannak vasárnapi szentmisek, gyóntatások, áldozások, keresztelések, esketések, temetések és természetesen nem hiányoznak az ifjúsági egyesületek és az öregek gondozását végző szervezetek sem.

Igy a külön magyar életnek központját a vasárnapi szentmise képezi. Erre általában összejönnek az egyes csoportok, hogy anyanyelven imádkozzanak és énekeljenek. Vannak majdnem mindenütt magyar iskolák, cserkészcsapatok és ahol magyar növénnyel is működnek. Szívgyárdák is

alakultak. Még az úgynevezett társadalmi mozgalmakat is általában a lelkészek szervezik. Óriási bálakat is rendeznek, ahol nagy magyar tömegek jelennek meg. A magyar zene, ének és tánc összetartó erőnek bizonyul, ugyanígy a közös kirándulások. A cserkészmozgalom keretében pl. regösök, népi táncosok szerepelnek. Fellépésük sohasem giccses, mert a népi játékokat, a táncot és zenét mindig a tágjégység szerinti népi viseletben és eredeti tisztaságában mutatják be.

Hogyan helyezkedett el vagyoniilag és társadalmilag az emigráció?

P. Békési azután az Ausztráliába szakadt magyarság társadalmi és vagyoni elhelyezkedéséről a következőket mondta. Szerinte mind a 48-as mind az 56-os csoport megmutatta, mit ér az ember, ha magyar. A magyaroknak általában jó becsületük van, mint szakmunkásoknak. Igaz, hogy az első réteg 1948-ban szakmabeli tudás nélkül jött és ott sem lett mindenből szakember, de megfogták a munka végét. Semmi nélkül érkeztek, de szívós és kitartó munkával már felépítették a maguk számára a biztos öregséget és gyermekeik számára a szebb és boldogabb jövőt. Sokan az elején két-három munkakörben is dolgoztak.

Az 56-os menekültek szerencsésebbek voltak. Nagyrésztük gyári szakmunkás volt már otthon Csepelen és a magyar ipar más központjaiban. Fiatalok voltak még és a 40 vagy 48 óra helyett hetenkint 80 - 100 órát is teljesítettek. Ma persze nem dolgoznak annyit, mert nem szorulnak rá a több-keresetre. Megvan az autójuk, a házuk s ami még ehhez kell, azt a 40 vagy 45 órás munkahéttel is megkeresik.

Törődnek-e a szülők gyermekeik magyar nevelésével?

A társadalmilag és vagyoniilag elhelyezkedő szülők egyik főgondja, hogy gyermekeiknek gondos kiképzést és nevelést biztosítsanak. A szülők szinte kivétel nélkül tudatában vannak annak, hogy ők sokat elvesztettek s mindent előlről kellett kezdeni, újjáépíteni. Ez nagyon nehéz volt. A gyermekeik számára könnyebbé akarják tenni az életet. De nem elégszenek meg azzal, hogy gyermekük szaktudást szerez, hanem az a vágyuk, hogy gyermekük fegyelemben nevelkedjék és jellemessé váljék. Különben elég sok kifogásuk van a komolyabb szülőknek az állami iskolák szabados szelleme és módszere ellen, és ezért is — sokszor anyagi áldozatokkal — szívesen adják gyermekeiket egyházi intézetekbe.

Ugyancsak ebbeli igyekezetükben beiratták gyermekeiket a lelkészek által vezetett magyar ifjúsági egyesületekbe. Maguk is látogatják az ifjúsági tábortokat, összejöveteleket és ünnepeket, hogy szem alatt tartsák ifjúságukat és leányukat, akik talán szívesebben mennének szórakozni vagy futballozni. Megható az a szülői törekvés, hogy a gyermeknek biztosítani akariák azt, amit ők maguk elvesztettek: vagyont, jólétet és szellemi kultúrát. Ezért ápolják és ápoltatják

gyermekeikkel is gondosan a magyar hagyományokat és szellemi értékeket.

Ennek az igyekezetnek érdekes megnyilatkozásai is vannak. Pl. 1968-ban a magyar ifjúság is részt vett az évi nagy melbournei felvonuláson. Díszmagyarban, a történelmi kornak megfelelő ruházatban, ott vonult Melbourne főutcáján Árpád, Szent István, Szent László, Mátyás király, Rákócziék, Kossuthék mint a két levert szavadárcsú részvevői. A magyar ifjak lóháton gyönyörködtek és elkápráztatták a bámulós ausztrálokat. Különben a felvonulásnak nagyszerű visszhangja volt a sajtóban. A meglepő, hogy az ausztrálok megértették, miért történt a felvonulás. Egy történelmi nép idegenbe szakadt csoportja meg akarta mutatni múltját és önmagát.

Különben a cserkészek színes tábortúzei, a magyar bálók és táncok mindig nagyon tetszenek az ausztráloknak. Pl. Melbourne-ben minden évben van egy húsvéti búcsú. 2 - 3.000 ember is összesereglik ekkor a szabadteri misére és ünnepekre. A meghívott egyházi és világi ausztrál vendégek szívesen fényképezetik magukat a magyar-ruhás leányok és fiúk társaságában.

A magyar családokban folyó nevelés is dicséretes

A lelkészeken kívül mások is fejtenek ki Ausztráliában magyar kultúrunkát. Sidneyben minden évben rendeznek pl. egy őszi bált az első bálózók bemutatására, s Melbourne-ben a báltársi szövetség és cserkészek rendeznek évenként hasonló bemutatózó bálakat. Itt nemcsak csárdás van, hanem szinte kötelező tudni a palotást is az ifjúságnak. Ezenkívül sok helyen rendeznek ifjúsági szavaló- és sportversenyeket. Az ifjúság találkozóiból nagyon jól sikerült magyar házasságok születtek eddig. Egy másik következménye ennek a fáradságos ifjúsági nevelésnek, hogy a magyar családi otthonokban mindenütt lehet találni magyar emléket: matyó, sárközi, kalocsai szöveget, magyar tálakat, kulacsokat és a népművészetnek más emlékeit.

De nemcsak a magyar tálakat, matyó vagy kalocsai babákat — fejezte be P. Békési a beszélgetést — hanem minden magyar házában, egyszerű munkás családban és értelmiségi magyaroknál is, igen szép számban találunk magyar könyveket. Az ó-hazából a szülők nagy költségen hoztatnak képes műveket, mint pl. János Vitéz vagy a Szülőföldünk. Az iskolában és odahaza azokból tanítják a gyermekeket ABC-re és a magyar emlékek megismerésére. Ha ebből a fajta könyvből több volna külföldön, még többet tudnánk elérni.

De mint pap azt is tudom, hogy az utolsó években a magyarság megőrzésére kaptunk egy csodás eszközt: a vasárnapi magyar miseszöveget. A vasárnapi és ünnepnap magyar szentmisével biztosan mindenütt két generációval tudjuk meghosszabbítani az emigráns magyar életet. Az ukránok pl. még négy generáció után is ukránok Amerikában, mert népliturgiát énekelnek. A gyerekek ezt megtanulják az öregektől, az ének és közös imádságon át átmeleg a vérükbe a magyar nyelv és ezzel a nép lelke és szelleme.

Megrendelhető könyvek

Kardinal Mindszenty. München, 1962.

1962-ben ünnepelte Mindszenty bíboros 70-ik születésnapját. Az évfordulón adta ki *Dr. Vecsey József* több társszerző közreműködésével ezt a németnyelvű kötetet, amely 360 oldalon foglalja közre a bíboros életét, személyiségét, hatalmas tevékenységét és mindenekelőtt vértanúsága és fogsága történetét. Az emlékkönyvben 52 műnyomások képpel is bemutatja a kiadó a kardinalis életét a szülői háztól egészen az Egyesült Államok budapesti követségén töltött jelen évekig. A kötet csak németül jelent meg.

A szép vászonkötésű kötet leszállított ára most a 20. évfordulóra való tekintettel 10.— svájci frank és portó. Megrendelhető az alábbi címen:

Ungarische Buchdruckerei
9000 - St.Gallen, Gallustr. 41. (Suisse).

Mindszenty-Dokumentation. St.Pölten, 1957-58.

Ez a háromkötetes *németnyelvű* munka mintegy 1200 oldalon tartalmazza Mindszenty bíboros beszédeit, körleveleit, sajtónyilatkozatait és egyházi-politikai ügyekben a kormányhoz írt leveleit. E nagykiterjedésű dokumentációs anyagot a szerzők, *Dr. Vecsey József* és *Johann Schwedemann* rövid összefoglaló és világos magyarázó szövegekkel fűzték időrendi és tárgyi egységbe. Ezáltal válik a hatalmas anyag élvezhető olvasmánnyá és kerülnek hiteles megvilágításba a primás sokszor félremagyarázott nyilatkozatai.

A háromkötetes *németnyelvű* munka is megrendelhető a St.Gallen-i Magyar Nyomdánál a fenti címen.

Az évfordulóra való tekintettel a három kötet leszállított ára 24.— svájci frank és portóköltség.

Prozess Mindszenty. München, 1960.

A németnyelvű «Mindszenty Dokumentation» egy kötetben is megjelent összevonva «Prozess Mindszenty» címen. Ezt a könyvet is meg lehet rendelni a St.Gallen-i Magyar Nyomdánál (Gallus Str. 41.) az évfordulóra való tekintettel 6.— svájci frankra leszállított áron és portóköltséggel.

Le Cardinal Mindszenty. Paris, 1952.

A könyv szerzője boldogult *Szalay Jeromos OSB*, 324 oldalon ismerteti Mindszenty primás életét és tevékenységét. A kötet három részre oszlik. Az elsőben megismerjük Mindszenty működését a veszprémi püspöki és az esztergomi érseki székhelyen. A második részben Szalay vissza-utastítja azokat a valótlan vádakokat, melyeket különösen külföldön terjesztettek a primás ellen. Az utolsó részben tárgyalja a bíboros áldozatát és annak történelmi jelentőségét.

A kötet csak francia nyelven jelent meg.

Megrendelhető:

Mission Catholique Hongroise
9, rue des Deux Gares, Paris - 10.

Leszállított ára 5.— francia frank és portó.

Varga László S. J.

A vagon liszt

Több oldalról hallom, hogy egyes papok elítélik a templomból a szentek képeit, sőt el is adják, ha művészi értékük van. Nyersen kimondom: balga és éretlen eljárás ez, mert a szentek tisztelete vallásunk lényegéhez tartozik, most azonban nem ezt akarom bizonyítani, ellenben csak arra mutatok rá, mekkora felelősség terheli azt, aki homályba állítja a szenteket. Nagy nyomorúság a földi lét s azért a kereszténynek kötelessége a szenvedőket segíteni és ehhez nagy támogatást kapunk a szentektől, amint a tapasztalat kétség nélkül látattja. Nem lehet fölmérni, mekkora léhaság, sőt kegyetlenség e lehetőséget kizárni vagy elhanyagolni! Az itt elmondandó eset minden józan embert figyelmeztet arra, hogy a szentek pártfogása igen hatalmas.

1944 őszén a pesti házunk tömve volt menekültekkel, akik az ostrom alatt a pincékben zsúfolódtak össze és ezeknek boltozata majdnem mindenütt olyan szilárd, hogy egyetlen bomba sem csapódott be oda, pedig a templomra és az épületekre mintegy huszonhat darab hullott. A ház a pápai követség védelme alatt állt s azért valami 150 zsidó is rejtőzött köztünk hónapokan át. Amikor később Rákosi és bandája lett az országban az úr, összes házainkat elrabolták és nem hallottam soha, hogy bárki közbenjárt volna értünk azok közül, akik nekünk köszönték az életüket és nálunk mentették meg vagyoniuk javát is.

A házba szorult népet élelmezni kellett és novemberre elfogyott minden tartalék, mert nem készültünk föl arra, hogy 250 embert hónapokan át tápláljunk. Akkor jött hozzám riadtan a gondnokunk, hogy szerezzen néhány teherkocsit és

szállítsam föl a száz mázsa lisztet, amit számunkra örökltek egykori birtokunkon. Nagykapornakon lent Zalában. A gondnok ugyanis remélte, hogy sok társadalmi és baráti kapcsolat révén sikerül a kérdést megoldanom. A Hangya vezetősége kész volt segíteni, ámde pár nap múlva kiderült, hogy a honvédség minden kocsiját lefoglalta, máshová pedig hiába fordultam volna, hiszen akkor már teljes volt a följfordulás az országban, viszont elszántam magamat, hogy azt a vagon lisztet mégis fölhozom Budapestre. Emberi, azaz földi segítségre már nem számíhattam, tehát Kis Terézt kértem nagy esengve, hogy lépjen közbe, különben éhen pusztulunk. Nemsokára meghívták kaptam vacsorára Dr. Varga László ügyvédőt, aki talán tudta is, mekkora gondban vergődöm, mert az asztalnál egy vezérkari ezredes mellé kerültem, aki a vasúti forgalom parancsnoka volt a fővárosban. A fütellen szobában csak a bor melegített és kényeszerű mosollyal társalogtunk, míg a szívünk gyászosan vérzett, mert az ország megint veszendőbe ment. Szomszédommal hamar szót értettem és elmondtam neki, mekkora gondban vagyok, ő pedig nyomban megígérte, hogy a vagon lisztet biztosan fölhozza Pestre. Nem akartam hinni a fülemnek, amint ezt hallottam, holott azt is megjegyeztem: Dunántúlon 16.000 kocsi fekszik az állomásokon, annyira megbénult már a vasúti közlekedés, azonban gondoskodik arról, hogy az én kocsim célba érjen.

Kétségtől győőrtten siettem reggel a MÁV központba és az illetékes osztályon már tudtak az ügyről és ebből láttam, hogy az ezredes gyorsan dolgozott. Még akkor sem bíztam nagyon s azért

a főnökhöz mentem érdeklődni, mennyire vehetem komolyan, amit ígértek. Az a kiváló szakember szintén pontosan értesült már és habozás nélkül, határozottan merte állítani, hogy nyolc nap múlva a kocsit Kelenföldön lesz. Ezek után már szilárd lett bennem a remény és siettem haza a jó hírral. Akkor nálunk a rend gazdasági ügyeit Páter Raile kormányozta s előadtam neki, mit végeztem. Szinte most is hallom a harsány hangját, amivel a beszámolózt fogadta. Gazdasági téren és gyakorlati dolgokban bámulatos tehetség volt és mivel testvéri barátságban éltünk, nagyon közvetlen hangon szoktunk társalogni. Azonkívül rendünkben közismert az a bizonyos kis ellentét a tanárok és írók meg a gyakorlati emberek között. Ezért is nem vettem tőle rossz néven, amikor így oktatott: Azt hiszi maga, hogy tollal meg tudománytal ide lehet varázsolni azt a vagonot, amikor az hozzáértő embernek sem sikerül?

— Várjon csak — mondtam neki — nyolc nap múlva nem fog nevetni, ellenben más valaki mosolyog a gyakorlat tudósain.

Közben folyton könyörögtem Kis Terézhez, ne hagyjon bennünket éhen veszni és a kilencedik nap reggelén Ovidius egy versét idézve mentem Railehoz és kijelentettem, hogy a liszt megérkezett. Ismét gúnyolódni kezdett, de csakhamar szólt a telefon és a kelenföldi állomás főnöke jelezte, hogy a kocsi megjött, de a bombázás miatt nem vállalt érte felelősséget és gyorsan gondoskodjunk, hogy a rakományt elszállítsuk. Kedves barátom erre csupa izgalom lett, a falat verve hívta titkáráját, majd a ház főnökököt és a gondnokot. Óriási volt az öröm és nyomban tárgyalták, miként szállítsák két házba a lisztet. Velem szóba sem álltak, mintha ott sem lettem volna. Erre a főnökhöz fordultam és megmondtam, hogy

a nagy szerencsét Kis Teréznek köszönjük és arra kértem, hogy házunk minden tagja, a papok misézve, a testvérek olvasót mondvá fejezzék ki hálójukat ekkora adományért. Azután még gonoszokdva megjegyeztem: «Látja, Páter Raile, ebből is kitudnik, mennyit érnek a gyakorlat mesterei és a gazdasági szakértők, amikor minden kötél szakad».

Igy működik a Gondviselés a szentek közbenjárása által. A búcsúnak számít vacsorán «véletlenül» találkoztam az ezredessel, akit sem azelőtt sem azóta nem láttam és ha jól emlékszem, utólag nem is köszöntem meg hozzám való jószágát. Most is nagyon szégyellem ezt, bár az is lehet, hogy az akkori vad zavarban nem volt többé módom őt megtalálni, mert szívesen vagyok hálás mindenkinek, ha tartozom vele. Egyszer majdnem kezet csókoltam egy orosz tisztnek, aki finom marhahúst adott súlyos betegem számára. De térjünk meg vissza a vagonhoz. Először a kísérő levele volt, azonban mit ér az, ha olyan drága jószág van benne, amire mindenki áhítozott. Az országban akkor már fölbomlott a rend és amikor a veszprémi püspök is börtönbe került, ki törődött volna azzal, hogy egy teherkocsi «elkallódik» valahol? Azt hiszem, abban a helyzetben némileg jogos volt az ilyen aggodalom. Ehhez kell venni még azt is, hogy az ellenség főként a vasutat bombázta, az állomásokat és vonatokat, tehát igen kevés volt a remény, hogy éppen az én vonatom érkezik meg baj nélkül a messzi Zalából. Nem kiáltok rögtön csodát, azonban mégiscsak föltűnő, hogy az a vagon olyan rövid idő alatt, pontosan az előre mondott napon befutott. Ha számba veszem az akkori ádattalan helyzetet, az összes akadályokat,

(Folytatás a 3. oldalon)

Az ember személyi méltósága

Nem volt még történelmi kor, melynek akkora mértékben jellemzője lett volna a változás, mint a mi korunknak. Ma az embernek a természetet átalakító tevékenysége annyira mélyreható és széleskörű, a vallási, tudományos, politikai és gazdasági élet úgy hullámzik, a társadalom életében történő változások ritmusa olyan gyors, hogy földi világunk többet változik egy évtized alatt, mint régebben egy évszázad alatt. Az eszmearamlatok és események kavargásában áll a mai ember, beleszédül, szinte elveszti a fejét és lábát a talajt. Magasröptű és mélyreszántó értekezéseket hall és olvas, egyik pillanatban arról, hogy ő a «teremtés koronája», a másik pillanatban arról, hogy rabszolga lett: rabja a bűnnek, az erőszaknak, az államhatalomnak, a gépnek, a pénznek, a társadalmi megkötöttségnek. — Erre a kérdésre — *ura, vagy rabja az ember az őt körülvevő világnak* — adott választ a II. Vatikáni Zsinat lelkipásztori konstitúciója, mely «Az egyház a mai világban» témát tárgyalja s egész első fejezete az ember személyi méltóságáról szól.

A zsinat utmutatása szerint az ember Isten képmása, és az anyagi világ ura. Így mondja azt a Szentírás is:

«Mi az ember, hogy eszedbe jut?
S az ember fia, hogy meglátogatod?
Angyalaid alá kevéssel aláztad,
Dicsőséggel, nagysággal koronáztad.
Földre rendelted kezeid művének,
Lába alá vetted a mindenséget!»
(8. Zsoltár)

Az ember Isten képmása

A bibliai teremtéstörténet leírása szerint Isten a növényeket és állatokat «saját nemük szerint» alkotta (Gen. 1, 21. 24. 25). Az ember teremtése előtt viszont ezt mondta:

«Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra...
Meg is teremtette Isten az embert a maga képe,
Isten képe teremtette őt (Gen. 1, 26-27).

A szentíró két versben háromszor hangsúlyozza, hogy az ember Isten képmása! Ennél jobban nem is emelhetne volna ki a különbséget az ember és a többi teremtmény között.

Az ember tehát Istenhez hasonlít. Természetesen nem testi mivoltában, hanem szellemi lélekével. Isten ugyanis végtelen szellemi valóság, teste nincs. Az ember a többi teremtménnyel szemben magában hordoz egy «istenit szikrát»: a halhatatlan szellemi lelket! Egyedül csak neki vannak a földön szellemi képességei: értelme és szabad akarata. Értelmével következtetés útján Isten is meg tudja ismerni a látható világból. Ő áll Isten és az anyagvilág között, ő egyesíti magában a szellemet és az anyagot. Csak neki van az értelemmel együttjáró öntudata és lelkiismerete. Csak ő tud a földön a jó és rossz között szabadon választani. Csak ő tud tetteiről lelkiismereti ítéletet alkotni. Csak ő tud tudatosan szeretni, a szépeknek örülni, nevetni és igazán játszani. Tudományosan így fejezzük ki mindezt: a logikum, az etikum, az esztétikum és komikum felfogása egyaránt értelmet tételez fel. Ezzel pedig csak az ember rendelkezik a földön!

A vagon liszt

(Folytatás a 2. oldalról)

kénytelen vagyok ma is állítani: nem volt valószínű, hogy e vállalkozás olyan hirtelenül és tökéletesen sikerül.

Az ostrom végéig bőven volt kenyérünk, nem tettünk különbséget rendtag és idegen között. Több menekült tovább is ott akart maradni, holott fölszólítást kaptak a távozásra, mivel már magunknak is kevés élelem maradt. Túlsgosan hosszan tartott, míg az orosz elfoglalta a fővárost és bizony erre sem számítottunk. Mindezt azért írtam le, hogy olvasóim gondolkodjanak azon, miért érdemes és tanácsos a szenteket tisztelni. Ez nyilván nem a legjobb ok, mert sokkal fontosabb az életüket megismerni, hősi nagyságukat csodálni és őket szemlélve az Isten hatalmát imádni, aki a gyarló emberből halhatatlan remekművet formál, azonban vegyük tudomásul, hogy az Egyház csak az olyan hitvallót avatja szentté, akit halála után csodák is igazolnak.

Kis Teréz életében csak egy feltűnő esemény volt. Még serdülő korban gyötörő betegség lepte meg, az orvosi tudomány nem segítt rajta, míg nem egyszer megjelent neki a Szűzanya, rámosolygott és ő hirtelen meggyógyult. A társaságban vidám és szellemes tudott tenni, egyébként úgy élt, mint a többiek, nem látszott rajta semmi rendkívüli, lelkében azonban csodát művelt a kegyelem és sokszor iszonyatos szenvedést vál-

ő tehát az egyetlen, aki személy, akinek személyi méltósága van!

Az Istenhez való hasonlóság természetes az ember számára, nem természetfeletti adomány. A szellemi lélek ugyanis — mely a hasonlóság alapja — az emberi természet alkotó eleme. Ilyen értelemben Isten képmása a kegyelem állapotán kívül lévő bűnös ember is, de bemooskolt kép! A Szentírás ugyanis nemcsak a kegyelemmel felkészített első embert mondja Istenhez hasonlónak: Ádám gyermeke is atyja «képe» és hasonlatosságára» született (Gen. 5, 5), köztve — Ádámon keresztül — tehát ő is Isten képmása, jóllehet az eredeti bűn állapotában született már. Ugyanígy a Noé kora utáni, tehát már a bűn állapotában élő embereket is Isten képmásának mondja a Biblia: «Aki embervért ont, annak ember ontsa véré, mert Isten saját képe alkotta az embert» (Gen. 9, 6). A kegyelmet elvesztő bűnös ember ugyanis ember marad s mint ilyen képmása az Istennek: szellemi lélekkel hasonlít hozzá.

Az ember az anyagvilág ura

A fajfenntartás parancsát és képességét Isten az állat és növényvilágnak is megadta (Gen. 1, 22). Csak az embernek mondta azonban, hogy hajtsa uralma alá a földet (Gen. 1, 26-29; 2, 19-20). A fajfenntartás parancsával együtt az embernek az anyagvilág feletti uralmát megerősítik az Úr Noéhoz intézett szavai is (Gen. 9, 1-5). Ezek szerint Isten az egész világot az emberre bízta. Ha ugyanis az emberé az élő (növény és állat) világ, akkor még inkább övé az élettelen anyagvilág, akkor is, ha az távoli égitestek anyaga. A nagy távolságok szinte tiszteletet parancsoló titokzatossága sem változtat azon, hogy a legtávolabbi égitest is «csak» élettelen anyag. Alacsonyabb létsíkon van tehát, mint az utolsó féreg, vagy moszat, amely élő anyag. Ezért joggal kutatja az ember a mikro- és makrokozmoszt, az anyag «belsejét» és a világuirt egyaránt! Hangsúlyozni kell ezt mindazokkal szemben, akik — akár a múltban, akár a jelenben — «Isten kifürkészhetetlen titkait» jogtalan kutatásnak tartják, pl. az űrkutatást, vagy az élet mibenlétének, eredetének kutatását.

Az ember az egyetlen értelmes: szellemi-személyi lény a földön, ezért Isten képviseli a többi teremtménnyel szemben. A kiválasztottság és jog azonban felelősséget és kötelességet is jelent: ő képviseli a többi teremtményt Isten felé! Ő az egyetlen, aki értelmével a Teremtőre tud következtetni a teremtett világból. Ő az egyetlen, aki meghallja azt, amit az egek hirdetnek Isten dicsőségéről «nem hanggal, nem beszéddel, nem hallható igékkel». Kötelessége tehát Isten dicsőrete és imádása saját nevében és az értelem nélküli lények nevében is. Azok ugyanis nem tudatosan, csak pusztá létükkel tudják Isten dicsőrní.

Jóllehet a teremtés végső célja Isten («Mindeneket önmagáért teremtett az Úr» — mondja az Írás), mégis az anyagvilág közvetlen célja az ember s csak az emberen keresztül Isten. Első olvasásra talán megütöztetést kelt ez a megállapítás, de Isten akaratából van így! Az anyagvilág szolgálja az embert, az ember pedig az egész világ nevében és képviseletében Isten. Az ember főkötelessége tehát Isten dicsőrete és szolgálata.

lalva, sőt keresve rövid idő alatt elérte a szent-ség magaslatát. Egészen megmutatta szívét e valóságban: «Sietek az égbe, hogy minél több jót tehessek a földön». Azóta minden évben megjelenik jókora kötet beszámoló arról, amit Teréz művel azok javára, akik bizalommal fordulnak hozzá. E tényeknek csak kis hányadát közlik az évkönyvben mivel a hívők zöme nem tudja, hova küldje a jelentést, továbbá a nyelvi nehézség is nagy akadály főleg az egyszerű embernek, aki nem szokott írni.

X. Pius pápa mondta Kis Terézről: omen novum, vagyis ez a szent új jel a világnak és ennek egyik föltűnő bizonyítéka az is, hogy bármerre megyünk az egyházban, az ő képét mindenütt megtaláljuk, mert annyira népszerű a hívők körében. Valóban igaza volt, amikor előre megmondta: «Halálom után engem sokan fognak szeretni». Azért a sírja nem temetői emlékmű, ellenben a győzelmes élet hirdetője, mert arról tanítokodik, aki most él igazán halhatatlan dicsőségben. Az a sír nem az elmúlásról beszél, hanem az isteni erő áramaival vonzza a hívők és keresők százazreit. Van-e mentsége annak, aki e roppant jénnyel világító és sugárzó valóságot nem akarja tudomásul venni? Micsoda botorság és léhaság volna Kis Teréz szobrát kitenni a templomból, ahol a gyöttrődő lelkek bizalmat és bátorságot keresnek! Azt sem szabad elfeledni, hogy Lukács második könyve, az «Apostolok Cselekedetei» olyan történetről szól, amely századunkban is folytatódik és ebben Kis Teréznek bizony nagy szerepe van.

Amit Isten alkotott, arról a Szentírás ismételten megállapítja, hogy jó! (Gen. 1, 4. 10. 12. 18. 21. 25. 31). Ezért az embernek, mint Isten tevékenysége folytatójának, második alapvető feladata az, hogy a világot szebbé-jobbá tegye, vagyis a természetet átalakítsa. Marx szerint a filozófusok csak magyarázták a világot, de a feladat az, hogy megváltoztassuk. Nos, a kereszténység tanítása szerint ez a feladat már a Biblia első lapjain olvasható!

Az ember méltóságának van határa

Végül hangsúlyozni kell még, hogy az ember Isten tükrözi, ennyiben Isten képe: ez az ember méltósága. De csak képe Istennek s ez méltóságának határa! Az ember az anyagvilág ura, ebben hasonlít Istenhez. De Isten tette azzá, így lényegesen különbözik és függ Istentől! Értelmével képes felismerni ezt a függést, ezért köteles Isten mint Teremtőt és Urát elismerni, akaratát, parancsait, törvényeit teljesíteni. Szabad akarata van, így képes Isten akaratának ellenszegülni, vagyis vétkezni. Vétkezett is, ez a tragédiája. De tragédiája ellenére is a teremtés koronája!

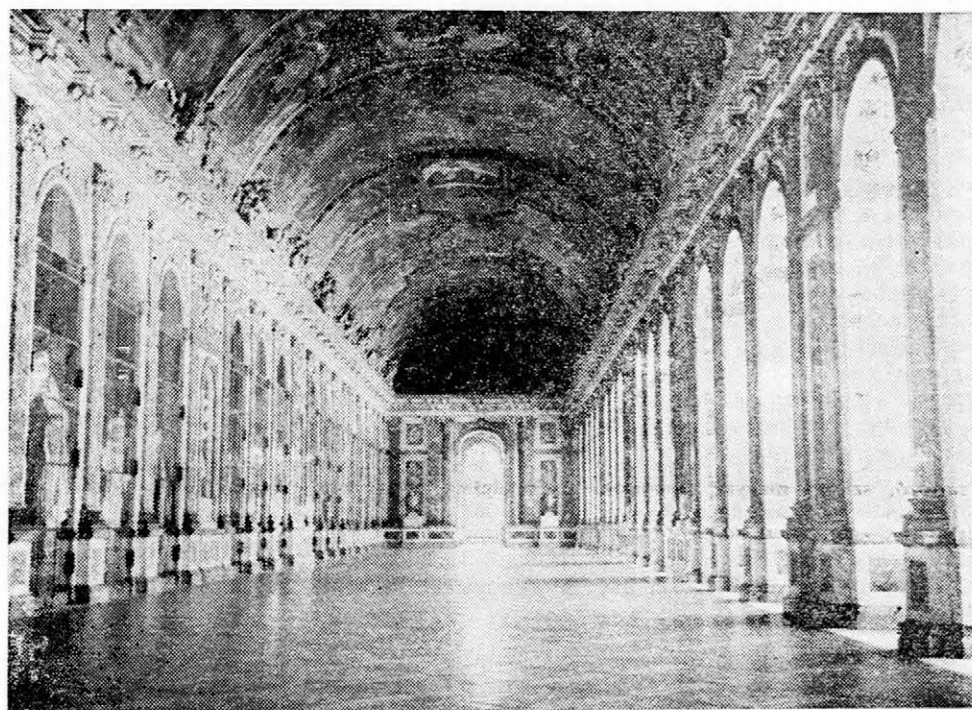
Isten a világ urává tette az embert. Az ember

azonban a világ rabja lehet, ha uralmát nem Isten akarata szerint gyakorolja. Olyan, mint egy foglyul ejtett uralkodó. — Isten az ember méltóságát még azzal tetézi, hogy az embert felemeli a természetfeletti rendbe a kegyelem által, fogadott gyermekévé, a mennyország örökösévé, Isten népének, a kereszténységnek és Krisztus titokzatos testének, az egyháznak tagjává teszi. Nincs tehát még egy olyan vallás, filozófia, világnézet, amely az embert oly magas piedesztálra helyezné, mint a kereszténység tanítása!

«Isten az embert földből teremtette,
S a maga képe alkotta;
És úgy rendelte, hogy ismét azzá változzék.
Felruházta őt a magáéhoz hasonló erővel.
Meghatározta napjai számát és idejét,
S uralmat adott neki minden fölötte a földön.
Félelmetessé tette őt minden élő előtt,
Hogy uralkodjék az állatokon és a madarakon.
Adott nekik megfontolást és nyelvet,
szemet és fület;
Szívet adott nekik a gondolkodásra
És betöltötte őket bölcs okossággal.
(Jézus, Sirák fiának könyve, 17, 1-10.)

P. Salamon László

Ötven évvel ezelőtt ült össze a Versailles-i békekonferencia

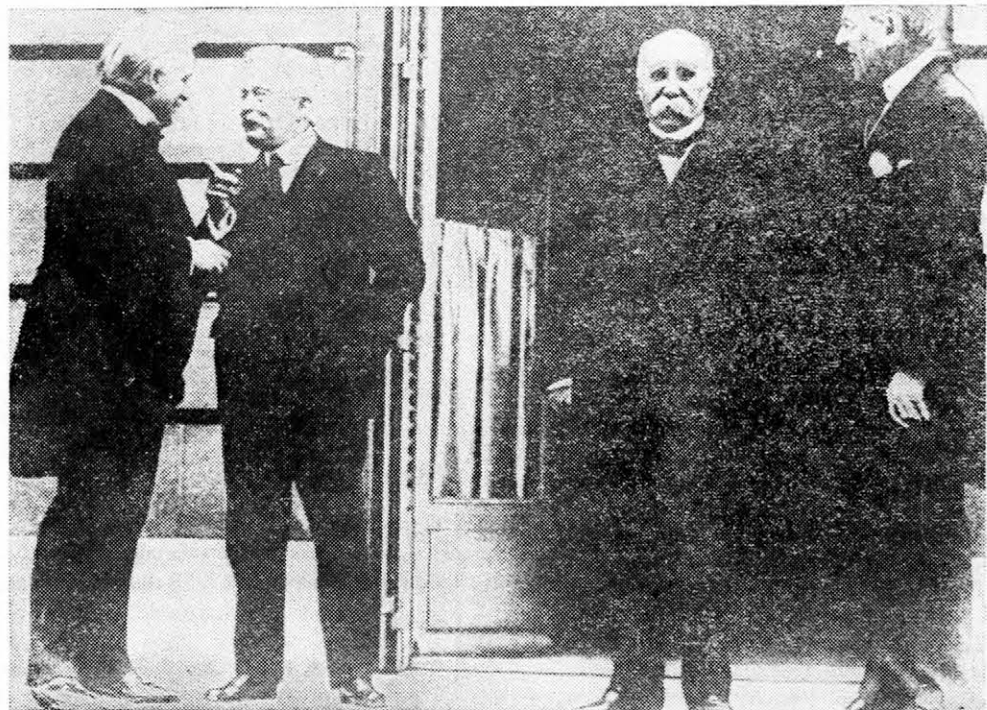
Az első világháború győztesei 1919 január 18-án ültek össze első ízben békekonferenciára a versaillesi királyi kastély tükörtermében (felső kép), hogy megalkossák békeműveket, melyet a következő évben megalázó körülmények között írtak alá a legyőzöttekkel.

Már akkor voltak hadvezérek és államférfiak, akik a megtorlás és gyűlölet szellemétől átjárta békeművet elkövetkező történelmi tragédiák forrásának tekintették. Maga Foch Ferdinand, Franciaország marsallja a versaillesi békekötést «húsz évre szóló fegyverszünetnek» nevezte. Hitler 20 év múlva, 1939 szeptember 1-én indította el a második világháborút.

A béketárgyalásokon a győztes delegációkat az akkori négy nagy (alsó kép, jobbról-balra: Lloyd

George angol, Orlando olasz, Clemenceau francia miniszterelnökök és Wilson amerikai elnök) vezette. Az irányító szerepet azonban köztük mindig a szenvedélyes Clemenceau vitte.

A magyar delegáció fejének, Apponyi Albertnek felszólalására csak kevés időt engedélyeztek. Okos megfontolásra ajánlott érveit nem vették figyelembe. A magyaroknak ányújtott békediktátumot, amely a történelmi Magyarországot darabokra szabdalta, Trianonban írták alá. Az ország 282.870 négyzetkilométer területéből a csonka hazának csak 92.855-at, 18.264.555 lakosából pedig csak 7.980.145-at hagyott meg. A békekonferencia sokszor hamisított térképek és statisztikai adatok alapján — és a Wilson-féle örendelkezési elvek ellenére — három és fé milliárd magyart juttatott idegen uralom alá.

Magyar karácsony Európában

Ady Endre «Karácsony» című verse pillanatok alatt szárnyra kapta a linzi magyarokat, akik dec. 26-án a kleinmüncheneri plébánia kultúrtermében összegyűltek a karácsonyi ünnepélyre. Az alföldi, felvidéki vagy erdélyi magyar falvakból az otthon meleg képe és a szeretett házban a kedves arcok: szülő, házastárs, testvér, jóbarát... mind mind egyszerre ott volt előttünk. Minden otthoni emlék, minden szép emlék mintha a karácsonyfa pislogó gyertyafénye körül lebegett volna... És valahogy minden szívből fakadt a költő szava: «De jó volna ünnepelni odahaza»...

Az ünnepi beszéd a földreszállott szeretet ünnepén az igazi szeretetről, a távolságokat, a korlátokat és minden akadályt legyőző szeretetről szólt, amely ha ott lángol a szívünkben, akkor mi hazátlan magyarok is Linzben, Münchenben, Párizsban, Los Angelesben vagy Sidneyben, Johannesburgban, vagy bárhol a nagyvilágban tudunk igaz örömben karácsonyt ünnepelni.

Tisztán, ártatlanul csengő magyar gyermekhangok zengtek a karácsonyi éneket: «Kirje, kirje, kisededske, betlehemi heregecske»... és aztán: «A kis Jézus megszületett, örvendünk, elküldötte ő szent Fiát Istenünk»... Aztán Kónya Gitti, a Linzi Városi Zeneiskola másodikéves növendéke és Kiss Marika harmadéves növendék zongoraszámaikkal loptak karácsonyi örömet és békét a magyar szívükbe.

A színpad most pillanatok alatt egyszerű, meleg otthoni szobává változott, Zugó Mártonék lakásává valahol Magyarországon... Szentkarácsony estjén, amikor a földreszállott Istengyermek születésére emlékezik minden hívő lélek, az öreg Zugó Márton elmondja unokájának az első karácsonyest történetét. Elmondja úgy, ahogyan ő képzeli, elmondja öregesen, elmondja magyarságon. A pásztorokat a Hortobágyra képzelettel, az ajándék az, amit ilyen időtájt a magyar pásztor nyújtana a kicsi Jézusknak Betlehemben. Megvolt már a dísznótor sok helyen, hát a pásztorok tarisznyáját az öreg magyar fantáziája friss kolbásszal, hurkával tölti meg, az Örsze néni, Mária néni nagykendője alól rózsás tányérban turo, tejföl kerül elő, amit a Kis Jézus anyja mosolygó szemmel vesz át a magyar asszonyoktól és halkan rebegi: köszönöm... Az istállóba úgy köszönnek be, mintha templomba térne be a magyar: leemelik süvegüket, keresik a szenteltvíztartót, elrebegek ajkuk: Dicsőítsék a Jézus Krisztus! És míg Zugó Márton mesél, beszél a tátott szájával figyelő unokának, a háttérben ott látják a linzi magyarok a szereplőket is, akik néma játékkal élénk-varázsolják a történetet, amit a nagypapa elmond.

És aztán indulnak, amikor hallják az angyalok hívó énekét. A «Mennyből az angyal»... szép dallamát magyar leány, Máthé Melinda, magyar ruhába furulyázza. Ott áll a Gyermek jászola mellett a magyar huszár is, hiszen ő az, aki katonás bátorsággal engedelmet kér a házigazdától, hogy köszönthessék nála az Isten Fiát.

Dr. Iván László

Stuttgart-ban a magyar karácsonyi ünnepet dec. 22-én rendezték a «Zillertal» vendéglő különtermében, ahol a gyermekek két pásztorjátékot mutattak be. A szentestén, amelyen 150 szeretetsomagot osztottak ki, együtt ünnepeltek katolikus és protestáns magyarok.

A baseli karácsonyi ünnepélyen, dec. 22-én szülfölásig megtöltötte a magyarság a Providencia nagyertermét. A magyar iskola növendékei bájos szereplésükkel tették kedvesé az ünnepélyt. A beköszöntőt Lemesi József ref., az ünnepi beszédet pedig Németh János katolikus lelkész mondotta.

Solothurnban dec. 21-én, Weltlingenben dec. 27-én volt a karácsonyi ünnepély, melyen a kis fiúk és lányok a szülők által betanított énekekkel és szavalatokkal kedveskedtek a közönségnek.

Az éjféli misét Baselban a múlt évben 10 órákor tartották a Clara templomban, amelyen nemcsak a katolikusok, hanem másvallású magyarok is szép számmal vettek részt. Egyébként az ünnep alatt mindig szépen látogatottak voltak az istentiszteletre. Sajnálatos, hogy akad magyar, aki még ekkor sem talál el a templomba, a jó Istenhez.

Bernben is nagy szeretettel és áldozattal készültek a gyermekek a karácsonyi ünnepségre és a szülők nagy érdeklődéssel tekintették meg a műsort. — Bielben szinte még családiasabb hangulatban folyt le az ünnepség. Az anyagi bázis összegyűjtése Borbély Gábor érdeme. A gyermekeknek a csomag kiosztást Juhász né szervezte, a büffét a Polgár családnak lehet köszönni, Frankával és Kati nével az élen. — Laufban is számosan jöttek össze a jurai magyarok. Itt a gyűjtés és comogkésztés szervezője Györkösné volt.

Párizsban a Magyar Misszió dec. 22-én d. u. 4 órákor, szentmisével egybekötve rendezte meg karácsonyi ünnepélyét. Szép volt, meglepően előkelő, reménykeltő. A szentmise alatt Mr. Gazin orgonaművész kísérte feleségét, Pósa Mária művésznő karácsonyi énekszámait.

Sittard-ban (Hollandia) a bányaavidéken dec. 21-én, szombaton este tartották meg a magyar karácsonyi ünnepséget, amelyet de Witt nővér rendezett, aki egy szót sem beszél magyarul, mert holland származású. Karácsonyi énekek, magyar táncok és a betlehemes játék tették emlékeztetővé az estét. A gyermekek ajándék-csomagokat kaptak, amit szintén a nővér koldult össze a helybéli kereskedőktől. Ha jövőre is ilyen nagy lesz az érdeklődés, nagyobb kápolnát és nagyobb termet kell keresnünk, hogy mindenki elférjen.

Essenben szép szokás, hogy karácsony másnapján a gyermekek a szentmise végén égő gyertyákkal a kezükben az oltár körül sorakoznak a szentegimádásra. A karácsonyi ünnepély műsorán énekszóló, szavalatok, furulya-együttes kísérték egymást. A Szabolcs-Szatmár megyei betlehemes játékban az öreg pásztor derítette mosolyra a nézőket, akik közül eddig sokan csak szülei elbeszéléséből tudhatták, milyenek is a magyar betlehemesek? «Knecht Ruprecht» karácsonyi történetében viszont egy német népi szokás elevenedett meg a színpadon, amely után természetesen a szép magyar karácsonyi énekek mellett, a «Stille Nacht» is helyet kapott. Különösen a legkisebbeknek nyílt tágra a szemé, amikor színes selyembe öltözött a három ki-

rály átadta a jászolban fekvő kis Jézusnak az aranyat, tömjént és mirhát:

«Adjon Isten Jézusunk, Jézusunk!
Három király mi vagyunk»...

hangzottak a jól ismert sorok, néha kissé német hangsúllyal... Végül a hatvan magyar gyermek tiszta hangján felcsendült a «Pásztorok, pásztorok örvendezve» kezdetű szép karácsonyi ének, mely után az ajándék-csomagok kiosztása következett.

Szép volt ez a délután, amelyre a szülők nem-

csak Essenből, hanem Duisburgból, Oberhausenből, Sterkadeből, Gelsenkirchenből, Moers- és Bochumból is elhozták gyermekeiket.

Mire ezeket a sorokat kinyomtatják, a karácsonyi fenyőfák már régen elhullatják tűleveleit és a karácsonyi gyertyák is elhamvadnak. Am az esseni és a nagyvilágban rendezett karácsonyi ünnepségek színei és fényei féltve őrzött értékek gyanánt maradnak meg a gyermekekben a jövő karácsonyig.

H. E.

Hireink és közleményeink

Innsbruck. A hagyományos akadémikus és diákbalát a Hotel Maria Theresia-ban január 16-án rendezték meg. Este 9 órákor volt az ünnepélyes megnyitás magyar táncokkal, éjfélkor pedig kardtánc bemutató Dr. Szentkereszt György előadásában. — A tiszta bevétel a «Tiroli menekült magyar egyetemisták ösztöndíjalapja» kapta meg.

Bécs. A Magyar Egyház-Szociológiai Intézet kiadásában most jelent meg «Bilanz des ungarischen Katholizismus» című könyv. (Heimatwerkverlag, München)

Stockholm. Ökuménikus karácsonyi hangversenyt rendeztek Stockholm két magyar lelkészével. A vendéglátó ezúttal az evangélikus egyházközség volt. A koncert műsorán az egyre fejlődő és finomodó Stockholmi Magyar Énekkar szerepelt, Maros Miklós vezetésével. Csúcspontját három nagyszerű szolista (hegedű, zongora és szopránének) fellépésével érte el az est. Magyar klasszikus karácsonyi verseit hallottuk s a műsort házigazdánk, Nt. Koltai Rezső vezette be és konferálta. Utána a két lelkész női csoportja vendégelte meg a szépszámu közönséget.

Burg Kastl. A magyar gimnázium egy csoportja tanulmánykörütra megy Franciaországba. A kb. 80 tagú együttes Párizsban két előadást rendez a Katolikus Misszió. Március 29-én a lazaristák templomában Mr. és Mme Gazin közreműködésével egyházi hangversenyt, március 30-án pedig a Salle de Pleyel-ben kétórás ének- és táncműsort ad az együttes. Az új nagy szám az «Eeseri lakodalom».

Bécs. December 26-án a bécsi magyarság Mindszenty emlék-istentiszteleten vett részt abból az alkalomból, hogy 20 évvel ezelőtt hurcolták el Magyarország hercegprímását Esztergomból. Mgr. László István burgenlandi püspök szentbeszédében kifejtette, hogy ugyanaz az egyházellenes gyűlölet és igazságtalanság, mely Szent István első vértanút halálba vitte, vezette Mindszenty híboros ellenfeleit is. Mindketten imádkoztak üldözöikért és így megmutatták, hogy Krisztusnak hűséges követői, aki meghagyta, hogy a keresztény vértanúk szeressék ellenségeiket is.

Burg Kastl. Szelő növendékeinket a karácsonyi vakáció után kitűnő hó várta. Folynak is az «edzések» a febr. 8-12. között tartandó ifjúsági sibirajakságra, amelyen a magyar gimnáziumból 5 fiú és 2 leány vesz részt. Mint érdekességet jelöljük, hogy a középső junior kategóriában már 2 éven át a magyar realgimnázium tanulója, Kovács János a délnémet ifjúsági bajnok.

Nijmegen. A Magyar Nemzeti Múzeum római-kori gyűjteményét állították ki a helybéli Kam Múzeumban. «A Rómaiak Pannoniában» címmel. Ezt a kiválóan szép gyűjteményt febr. 9-ig lehet megtekinteni.

Burg Kastl. A leányinternátust vezető magyar nővérek száma gyarapodott. Balogh Izabella Kinga nővér, aki most végzett a bécsi egyetem művezeti fakultásán, lesz az első és másodikos fiúk «kismamája». A leányok mellett vele együtt négy magyar kedvesnővér tevékenykedik. — Mivel a leányinternátus különösen túlszűfolt, a jövő tanévre a jelentkezéseket időben kérjük.

Stuttgart. A gyermeknyaraltatás, a hétvégi iskola, az új közös európai lap és az öreg magyarok összejövételének támogatására karácsonykor a stuttgarti és környékbeli magyarok 1.300.— DM-t adtak össze. — A hétvégi magyar iskola 1969 jan. 11-én kéthetes szünet után újból kiltarta kapuit 30 magyar gyermek számára.

Linz. A Magyar Kultúregyesület női csoportja jan. 12-én, vasárnap d. u. 4 órákor tartotta szokásos havi teadélutánját. A vezetőség szívesen látja a tagokon kívül mindazokat is, akik érdeklődnek és belépni szándékoznak a kultúregyesület női csoportjába.

Liege. Minden évben több ezer frankot gyűjtenek a Liege-i és környékbeli magyar hívek a formozai magyar misszió részére. 1968-ban pl. 50.000.— frankos adományt adtak Mgr. G. Lischerong-nak, a misszió főnökének. Az idén izléses kiállítás, a házi átdás szövegével ellátott kerámia-lapot kap minden adakozó, aki legalább egy dollárral támogatja a missziót.

Nice. Sándor Ágnes egyetemista nyerte a francia-angol-amerikai irodalmi kör Somerser Maugham pályázatának első díját, 500.— frankot.

Innsbruck. Most jelent meg Dr. Julius Morel: Religion in der Kommunistischen Presse. Eine Inhaltsanalyse. Veröffentlichungen der Universität Innsbruck. Im Kommissionsverlag der Österreichischen Kommissionsbuchhandlung. Innsbruck 1968.

Zürich. A svájcban élő magyar menekülteket egy év óta arra irányuló törekvésükben, hogy elnyerhessék a svájci állampolgárságot, a «Komitee für die Einbürgerung der Ungarnflüchtlinge in der Schweiz» segíti. A bizottság vezetőségében az ország legjelentősebb társadalmi és egyházi személyiségei foglalnak helyet Dr. Wahlen volt külügyminiszter díszelnöksége alatt.

A bizottság most kiadott évi jelentéséből kitűnik, milyen nagyszabású és eredményes tevékenységet fejtett ki a magyar menekültek érdekében. Tanfolyamain háromszáznál többen vettek részt az elmúlt évben. Német- és francia-nyelvű nyomtatványiban eligazítást ad az érdekelteknek a sokszor bonyolult kérdésekben. Számos közleményt sikerült elhelyezni a lapokban, a rádiónál és a televíziónál. Es természetesen állandóan rendelkezésére áll mindazoknak, akik problémáikkal hozzá fordulnak.

Az élet könyvéből

A keresztség szentségében részesültek:

Ausztriában:

Schwarz Éva Teréz 1968. nov. 9-én Kaiser-Ebersdorffban.
Somogyi Zsuzsanna 1968. nov. 16-án Kaiser-Ebersdorffban,
Koós Marianne Dóra Ágnes 1968. nov. 25-én Bécsben,
Várnay Klára Irma Edith 1968. dec. 21-én Kaiser-Ebersdorffban,
Madaras Éva Mária 1969. jan. 4-én Bécsben.

Belgiumban:

Csondor Gabriella, Cs. Jenő és Komac Antonia leánya Waterscheiben,
Soós György, S. György és Szabó Mária fia Oupaye-ben,
Aradszki Ildikó, A. Mihály és Nagy Mária leánya Schaarbekben,
Hubert Pierre Stefan, H. Maurice és Bánk Edit fia Liège-ben,
Fraikin Pierre, Fr. Jean-Marie és Öry Ildikó fia Vottemben,
Fodor Fabienne, F. Flórián és Nicole Noe leánya Liège-ben,
Széplaki Magdolna, Winterslag.

Franciaországban:

Berek Lóránt, 38 St. Martin-d' Hères
Nagy Angelika, 69 Lyon
Gajda Sónia, 06 Le Cannet
Bieliczky Tamás, 69 Lyon
Bácsi András, 58 Echirolles
Zsombok László, 58 Bourgoin-Jallieu
Pencz Emmánuel, 71 Lugny
Breich Anna Mária, 58 Bourgoin-Jallieu
Orelli Cecília, 58 Bourgoin-Jallieu
Gulyás Nathália és Veronika, 69 Lyon
Losó György és Yvette, 58 Grenoble
Bencsik Márton, 69 Lyon
Bende Frank, 69 Lyon
Krasznai József, 69 Lyon

Hollandiában:

Ágoston Katalin Gizella Mária, Dr. Ágoston István és Ría Janssen leánya Nijmegenben.

Németországban:

Hortobágyi Erzsébet 1968. nov. 16-án Wahle / Braunschweigben,
Bölcskey Andrea Iris 1968. dec. 11-én Heggeben.
Svájcban:
Szabó Eszter, Sz. Ferenc és Ruth Maurer leánya Bremgartenben,

Kocsis István, K. István és Nyikos Anna fia Liebefelden,

Galamb Romina Beatrix, G. János és Primusz Beatrix leánykaja Baselban,
Matiscsák Attila, M. István és Róka Rózsa fia Baselban,

Budai Barbara, B. György és Eggmann Anna leánya Zürichben,

Márkus Barbara Erika, M. László és Winderl Wilhelmina leánya Ilhnauban.

Házasságot kötöttek:

Franciaországban:

Szabó László — Brun Dominique, 07 Annonay
Bagnariol Christian — Elekes Mária, 58 Bourgoin-Jallieu

Tamási Miklós — Hilaire Monique, 69 Lyon
Barócsi Zoltán — Tűzkő Éva, 69 Lyon

Fravel Serge — Zsombok Erzsébet, 58 Bourgoin-Jallieu

Elekes Ferenc — Sauvage Jocelyne, 58 Bourgoin-Jallieu

Jadaud Róbert — Biczó Teréz, 58 Echirolles
Müller György — Dupont Nelly, 69 Lyon
Seynhaeve Régis — Somi-Kovács Teréz, 06 Nice

Németországban:

Anisits Ferenc — Kellauer Teodóra 1968. nov. 30-án Gessertshausenben.

Kalmiczky György — Lifka Veronika 1968. dec. 28-án Münchenben.

Svájcban:

Derecskei Attila — Bauer Eva 1968. dec. 20-án Baselban,

Raggambi Ottó — Hanzély Mária 1968. dec. 28-án Baselban,

György Ervin — Némethy Edit 1969. jan. 9-én Baselban.

Matiscsák István — Róka Rózsa 1969. jan. 11-én Baselban.

Az örök hazába költöztek:

Ausztriában:

Meczner-Barthos András, 1968. dec. 6., 20 éves Ft. Bolya Mihály 1968. dec. 25., 62 éves

Belgiumban:

Tóth Péter, életének 68. évében, Eisdoben

(Folytatás az 5.ik oldalon)

Somogyi B. Gerő

A nyolcadik lépcső

Thomas Merton váratlan távozása

A Thailand-i Bangkok-ban 53 éves korában meghalt Thomas Merton trappista szerzetes. Egy mindennapi használatra szánt elektromos készülékkel bajlódott, amikor rövidzárlatot idézett elő — s a nagy író szíve megállt. Holtteste mellett az első imákat nem is szerzetes testvérei, hanem a buddhista bonzok mondták el.

Thomas Merton 1915-ben született, amikor a Keleti Pyreneusok erdeitől, völgyeitől többszáz kilométerre bomba és ágyúlövendék zuhataga alatt ezrelék haltak meg a szuronyt szegezve rohazó katonák, s kardjaikkal vagdalkozó huszárak és a fáradt, kimerült és kiéhezett katonalovak ...»

Apja újjeléndi állampolgár — de skót származású volt, anyja pedig amerikai és mind a ketten festők. A természet és a művészetek szeretete hozta őket Dél-Franciaországba, amely mindíg is a művészetek paradicsoma volt. Apja az anglikán, anyja pedig a quaker hitet vallotta, de a vallási problémák a család belsejében kevés helyet foglaltak el, — bár az apa még templomi orgonista is volt, ha a szükség úgy kívánta, vagyis amikor a képei nem keltek el ...

Anyja az «új nevelési rendszer» szellemében elég nagy szabadságot biztosított elsőszülött fiának. Mindenekelőtt őszinteségre, a teremtés szépsége iránti érzékenységre igyekezett őt nevelni. Apja pedig a görög mythológiában kereste számára az emberi és a férfi-ideált.

Visszatérve Amerikába, nagyszülei a helyi protestáns plébánosra bízzák az ifjú szellemi nevelését. Különös és eredeti ember lehetett ez a new-yorki tiszteletes; katekizmusát Szent Pál korinthusi levelével kezdte, amelyből azt érthette, hogy a keresztény ember első jellemvonása az, hogy mindig és minden körülmények között «gentleman» legyen! Szent Pált is úgy olvasta, hogy a páli «szeretet» helyébe nyugodtan lehetett volna tenni a «gentleman» szót ... «Ha a hitem akkora volna, hogy a hegyeket áthelyezzem ... ha beszél-ném az emberek és az angyalok nyelvét, de ... gentleman nem vagyok, akkor csak olyan vagyok mint a zengő érc vagy a pengő cimbalom!» — Merton még évtizedek múlva is emlékezni fog ezekre a különös hittanórákra ...

Anyja, apja mihamar meghalnak. Alig múlik el tizenöt éves, amikor a művészetek szeretetétől

indítatva Rómába kerül s az építészet, a szobrászat és a festészet ezernyi emléke közt felfedezi azt a Rómát, amelyet eddig még csak nem is sejtett: a szépet kereső, a szépet rajongó, a szépet alkotó ember Rómáját, amely olyan harmonikusan illeszkedik bele a természet Isten-ada gyönyörűségeinek nagyszerű keretébe.

A Tre Fontain-i trappisták templomában először öltik fel benne a gondolat, hogy a szerzetesi életet választja. Am addig még sok minden közbejön s a megindult úton még nagyon sokszor habozik és ingadozik. Akarva-akaratlan menekülni próbál a kegyelem immár mind sürgetőbb sugallata elől.

Első «szökése» Cambridge-be viszi, ahol a híres egyetemen Dantét tanulmányozza. A következő évben visszatér az Egyesült Államokba és a Columbiá-egyetemre iratkozik be. A nagy francia katolikus bölcselethez, Etienne Gilsonnak «A középkori bölcselet szelleme» (L'esprit de la philosophie médiévale) c. műve itt hozza őt valóban Isten közelébe Szent Tamás és Duns Skotus érveléseinek keresztül.

A tanítást már elfogadja, de az Egyház még mindig elijeszti a fegyelmző logikától idegenkedő természetét. Egyik ilyen tépelődő sétája közben áll meg valami episcopalis templomban és mondja el fennhagyon és első ízben a Hiszek-egyet, szétszedve, tagolva, elemelve annak minden mondatát. Az egyéni, őszinte, tiszta, meggyőződéses hitért azonban még tovább kell küzdenie, harcolnia. Csapongó művészi vágya és szomjúsága ezúttal Shakespeare felé vezet, de már nem tudja nélkülözni a kimondottan vallási ihletésű irodalmat sem. Újra kezébe veszi Dantét s egy véletlen folytán a nagy konvertita, Aldous Huxley «Célok és Eszközök» című írását.

Végül ellenállása újra egy francia katolikus filozófus, Jaques Maritain műveinek az olvasása után török meg. Bár szellemileg már kész a megtérésre 1938-ban, lelkiileg még nem érett meg és utolsó lázadása tüzeiben a külvilágba menekül, ahol nem hiányzik a bohém csavargás, sőt a jó márkájú «whisky and soda» sem ... Mindez azonban már csak utóvéd-harc a kegyelem mind sürgetőbb nyomása ellen: többé már nem szabadul a lelke az Isten által kivetett hálóból ... Végül járja az összes ismert és ismeretlen templomokat.

újra végigálmódja a francia és az olasz földön látott kolostorokat csendjét, szinte a füleibe csengenek a távoli barátok hangos zsolozsmás vecsernyéi ...

Végül is kopogtat P. Ford cellájának az ajtaján: «Atyám, katolizálni akarok! ...»

És így lett ... Azután pár év múlva belép a Kentucky-beli Getsemani trappista kolostorba, hogy ott az ima és a csend birodalmában élete maradéktalan felajánlásával szolgálja az Istent.

De szolgálni fogja mihamar szóval és tollal is s a könyvei, amelyeket előljárói parancsára tesznek majd közzé, az egész világon ismertté teszik a nevét és felhívják az olvasók figyelmét a szerzetesi élet jelentőségére és aktualitására. Önéletrajza, «A hét lépcsős hegy» (The Seven Storey Mountain) több milliós példányban forog kéz-kézben, lefordítva minden jelentősebb nyelvre s hirdetve az Istent kereső és megtaláló ember csodálatos történetét. Nem egyszerű önéletrajz ez az írás, hanem valóságos korrajz, azt is mond-

hatnánk, hogy a mai ember új Odisszeája! ... Mert változatos és csodálatos az az út, amelyen elindul a kis Thomas a francia pyreneusi hegyek lábaitól és megérkezik Father Louis néven a Kentucky-beli Getsemani trappista kolostorba ...

És most meg kellene írni még egy fejezetet az utolsó: Father Louis útját Kentucky-ból Thailandig, a Getsemani nevű kolostortól a Bangkok-i buddhista bonzok otthonáig, ahol a II. Vatikáni Zsinat szellemében résztvevett azon a megbeszélésen, amely a legszigorúbb katolikus és buddhista szerzetesi közösségek közt indult meg az önmegtagadásnak, aszkézisnek és az Isten-szolgálatnak szentelt szerzetesi élet tanulmányozására. Thomas Merton utolsó útja is arról tanúskodik, hogy a mai materialista és gépesített világban, a matematikusok, a fizikusok, a technokraták világában is tovább él a lélek; a nyugtalan, a szüntelenül igyekvő, a fáradhatatlan emberi lélek, amely csak Istenben találja és találja meg igazi békességét, végső nyugalmát, kimondhatatlan boldogságát.

Richard Nixon, az Egyesült Államok 37. elnöke január 20-án vette át az elnöki hivatalt Lindon Johnson elődjétől. A hivatalbalépést az alkotmány szerint az ünnepélyes eskütétel jelenti. Képünk ezt a pillanatot mutatja: az új elnök balkeze azon a családi biblián nyugszik, amelyet felesége tart eléje és amely azon az oldalon van felnyitva, ahol Izaiás próféta arról szól, hogy az Úr «teszt majd ítéletet a nemzetek között és szolgálat híreltet számos népeknek, akik kardjaikat ekevasakká olvasztják és lándzsáikat sarlókká. Nemzet nemzet ellen nem emel kardot».

Különben Nixon elnök kormányában három katolikus miniszter van: Hickel belügy-, Volpe közlekedésügyi és Stans kereskedelmi miniszter. A jelenlegi amerikai törvényhozás két házában vallási megoszlás szerint a katolikusok alkotják a legnagyobb csoportot. A szenátus és képviselőház összesen 555 tagja közül 111 római katolikus vallású. Megnyugtató, hogy e nagyszámú törvényhozó testületből csak három vallotta magát felekezeten kívülinek. Egyébként a katolikusok képviselik ma Észak-Amerikában a legnagyobb vallási egységet.

Az «Életünk» első számában rövid ismertetést írtam Don Bosco kiváló nevelési módszeréről. Nem volt szándékom róla sem gyakorlati, sem elméleti síkon értekezni, csak megemlékezni. A cikk megjelenése után mégis több levelet kaptam. A nevelési nehézségekkel küzdő szülők és tanárok vergődését két kérdésben, így lehet összefoglalni: «Hogyan lehet az én gyermekem ilyen rossz?» és «Miért ilyen kegyetlenek velem ólákjaim?» A mai világban, amelyet az ifjúság zen-

Az örök hazába költöztek:

(Folytatás a 4. oldalról)

Lakatos Ferencné, életének 74. évében, Eisdoben Stump Ádámné, életének 78. évében, Eisdoben Heksch Ferencné szül. Király Teréz, 1969 I. 15. Pál Barnabás, 1969 I. 21., 45 éves korában.

Franciaországban:

Kozma Krisztián, 22 éves, 58 Echirrolles Barca István 71 éves, 69 Lyon Hegedűs Claude 8 napos, 42 St Chamond Patay György 78 éves, 85 Hyères Jakabcsics János, 69 éves, 69 Pusignan Jelli János 66 éves, 42 Roanne

Németországban:

Bebenbergi b. Karg Frigyes 1968 nov. 29., München, 68 éves
Luczfalvy Hermanné szül. de Antino Frieda 1968 dec. 2., Rosenheim, 77 éves
Sövényházy-Herdeczky Jenő 1968 dec. 5., Innenstadt, 77 éves
Makray Sándor 1968 dec. 24., München, 70 éves
Zwintz Károlyné szül. Wachtel Friederika 1968. dec. 28., München, 81 éves
Dr. Ney Károlyné szül. Takács Katalin 1969 jan. 10., Walchstadt, 58 éves
Vajda György 1969 jan. 19., München, 50 éves

Svájcban:

Seftik Istvánné szül. Hainzl Charlotte, 50. életévében, Zürich
Márkus László, 50 éves, Effretikon
Horváth Pál, 57 éves, Zungen, 1968 dec. 6.
Nyári Dezső, 86 éves, Münchenstein, jan. 16.
Adj nekik, Uram, örök nyugodalmat!

Szeretet és fegyelem

dülése jellemez, egyetemeken és középiskolákban egyaránt, sokan tesznek fel maguknak ilyen kérdéseket. Kétségtelen, hogy a családi és iskolai fegyelem egészen különös formáját igénylő ifjúsággal állunk szemben. Nem helyes, ha a problémák mellett elhaladunk és az sem, ha a fiatalok nem helyesen fegyelmezzük. Az egészséges fegyelem és rend minden emberi együttlét elengedhetetlen előfeltétele. Azt mindenkinek önként és szabadon kell vállalnia. Ezt a szabadságot azonban nem szabad összetéveszteni a szabadsággal és az önkénnyel. Az igazi szabadság a lélek szabadságát jelenti, és a szellemi szabadságra alapozott fegyelmenek és rendnek nincsen semmi köze az idomításhoz, mert a lélekben szabad embert csak nevelni lehet. A kérdés azonban éppen az, hogy milyen legyen az ifjúság fegyelmezése ennek a szellemi szabadságnak a biztosítása mellett a családban és az iskolában?

Fakadhat-e szeretetből fegyelem?

Don Bosco nevelési módszere annyira időtálló, mint maga a szeretet és megtaláljuk benne az alapot a mai idők nehezen fegyelmezhető ifjainak megnyerésére. «Azt akarod, hogy engedelmkedjenek neked?» — kérdezte egyik nevelőjét Don Bosco — «Törekedj arra, hogy szeressenek!» — volt a válasz. Két tömör mondat, sok igazságot rejt magában. Kifejezi a nevelő legfontosabb tulajdonságát. «Szeretetteljes magatartás beszédben, tettben és intézkedésben, megnyer mindent és mindenkit, ha az észrevehető és hatékony. A bizalom szeretetet ébreszt és a szeretet bizalmat!» — hangzik Don Bosco nevelői tanácsa. Ezek után könnyen megértjük, hogyan sikerült neki az utcagyerekeket is megnevelnie és a nehéz bűnözők bizalmát is megnyernie.

A fegyelmezés nála mindig szeretettel történt. Mint fiatal pap elhatározta egyszer, hogy Torino hírhedt ifjúsági börtönéből a rabokat kirándulásra viszi. A börtönigazgató természetesen a terv ellen volt, mert attól tartott, hogy egy sem jön közülük vissza. Maga Ratazzi miniszter nehezen adott engedélyt Don Bosconak terve megvalósításához, és kikötötte, hogy a rabokat polgári ruhába öltöztetve fegyőrök kísérik útjukra. A karhatalom beavatkozására azonban nem volt szükség, mert Don Bosco a kirándulást megelőző

estén a fiataloknak megmagyarázta, hogy egész Torino szeme rajtuk van és minden rendellenességgel csak neki árthatnának. Mikor a kirándulás végén a miniszter látta, hogy mind a három-száz rab visszatért, csodálkozott és megállapította, hogy ezt száz fegyőr sem tudta volna véghezvinni. Don Bosco erre megjegyezte: «Az állam csak parancsol és büntet, mi a fiatalok szívéhez szólunk».

A nevelői tekintély a szeretet mellett az igazságosságra épül

A nevelőnek szüksége van tekintélyre, különben nem tud fegyelmet tartani. Don Bosco szerint a nevelő tekintélye egyéniségében és nevelői hivatalában rejlik. «Kedveltségem meg magatokat és tartani fognak tőletek», mondotta. A nevelő tekintélye nemcsak a szeretetre épül, hanem annak elengedhetetlen feltétele a következetes magatartás, az igazságosság és a szigor is, továbbá a példaadás és a személyes jó kapcsolat a növendékekkel. A be nem váltott ígéret aláírása a nevelő tekintélyét. Egy nehéz helyzetet nem szabad kezegetni ígérekkel áthidalni, pl.: kevesebb lecke, több játék, vagy sport, édesség, stb. ... A megkezdett munkát be kell fejezni még akkor is, ha az ifjaknak ez nem tetszik és lázonganak ellene. A fiatalok az életben olyan sok megalkuvást látnak, biztosan méltányolják, ha nevelőkben következetességet észlelnek. A nevelőt nem a hibák nagylelkű elnézése, hanem az érzelemtől mentes és igazságos ítélet teszi igazán közkedvelté.

Talán nem is tévedek, mikor azt állítom, hogy az ifjakban egyik legjobban kialakult érzék az igazságosság érzéke. Mivel ez náluk nem bonyolult, hanem egyenes, még a jogos kivételeket sem mindig ismerik el, ezért sokszor nagyon nehéz a nevelésben felmerült problémát igazságosan megítélni. Nem sok tekintettel vannak az emberi gyöngöszögre, korra, egészségre, vagy valami más tényezőre, amely befolyásolhatja a nevelő határozatában, vagy magatartásában. Előfordul, hogy a nevelő saját belátása szerint az említett tényezőket számbavéve dönt. Ilyenkor számolhat a fiatalok felháborodására. Ezért okvetlen szükséges, hogy egyénenként is ismerje növendékeit.

Egy megindult tömeget lehet hipnotizálni, demagogiával, vagy erőszakkal elnyomni, de értelmesen hatni csakis olyan ifjakra lehet, akiket egyénekként ismer a nevelő.

Természetesen tudom, hogy ez a rövid eszmefuttatás nem teljes válasz a nevelést hivatásként gyakorló szülők, tanítók és tanárok számára. De kiindulópont talán lehet a nevelési problémák megoldásában. Talán már mindent megpróbáltak? Próbálják meg még ezt is: szeressék igazán gyermekeiket!

P. Szőke János

Az ausztráliai The Australian c. Camberra-i újság jelentése szerint az ország az elmúlt években elvesztette az eddigi kimondottan aglikán vallási jellegét, mivel a katolikusok száma elérte az anglikánokét. Ennek az oka kétfős: egyrészt a katolikus családokban a gyermekek száma 3-4, míg az anglikánoknál csak 1-2; másrészt a II. Világháború után a bevándorlások következtében is megnövekedett a katolikusok száma, mivel a bevándorlók nagy része Európa hagyományosan katolikus államaiból származik: Lengyelországból, Magyarországról és Horvátországból. De jelentős az osztrák bevándorlók száma is, ami elég meglepő! 1966-ban a katolikusok száma egyelőre a népes Victoria államban csak 55.000-el maradt az anglikánoké alatt. Azóta ez a különbség is eltűnt a természetes szaporulat következtében. Az arányszám hasonló a többi tagállam területén is.

A Lordes-i Orvosi Ellenőrző Iroda közzétette 1968-as évvégi jelentését, amely szerint az elmúlt esztendőben harmincegy gyógyulást esetében rendelték el a szigorított vizsgálatot. Az elmúlt esztendő során 1.700 orvos jelentkezett hosszabb-rövidebb időre Lourdes-ban, hogy részt vegyen a munkában. Zarándokok részére 192 konferenciát tartottak és 74 orvos és orvostanhallgató kérte egy-egy meghatározott gyógyulás iratainak a közlését. Ezenkívül tizenkét személy jelentkezett, hogy gyógyulását a Lourdes-i Mária közbenjárásának tulajdonítja, bár az eset nem Lourdes-ban történt. Az Iroda elrendelte a szokásos orvosi ellenőrző vizsgálatokat.

Életünk kenyerere ...

Mít olvashatunk ebben a rovatban?

Az «Életünk kenyerere» a lap szentírási, liturgikus rovata. Itt találjuk meg a hónap istentiszteleti redjére vonatkozó fontosabb tudnivalókat. Ebben a rovatban szentírási szövegeket olvashatunk, hogy Isten szava legyen hétköznapi életünk kenyere.

A februári vasárnapok:

Február 2. — Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe — annak emléknapja, hogy Jézus szülei a törvény előírása szerint születése után a 40. napon a templomba vitték és ott bemutatották érte az előírt áldozatot. Az agg Simeon a Gyermekeket a világ világosságának nevezi:

«Most már elbocsáthatod szolgádat. Uram, ígéreted szerint békecségekben, mert látta szemem a Tőled küldött Üdvözítőt világosságul a pogányoknak, dicsőségére választott népednek.»

Az Egyház e napon gyertyát szentel, amely az Üdvözítőt, a Világ Világosságát jelképezi.

Ma van **Hetvenedvasárnap** — a nagyböjti előkészületi idő kezdete. A római papság és a nép nagyböjti előtt a vasárnapokat (hetvened — hatvanad — ötvenedvasárnap) bűnbánati, engesztelő napoknak tekintették és egy-egy kedvelt római bazilikában gyűltek össze Isten irgalmát kérni.

Február 9. — Hatvanadvasárnap — Szent Pál sok küzdelme, szenvedése, ahogy a szentlelkében olvassuk, ma is megerősíti a keresztény embert áldozatos munkájában, küzdelmeiben. Az evangélium arra int, tárjuk ki lelkünket az isteni íge előtt örömmel, hogy Isten szava jó talajra találjon bennünk és sokszoros termést hozunk jócselekedetekben:

«... vannak, akik becsülettel, jó lélekkel hallgatják az igét, meg is tartják és állhatossággal termést hoznak.»

Február 16. — Ötvenedvasárnap (farsangvasárnap) — a böjtelő utolsó vasárnapja. Alapítási: áldozatot vállalni, böjtlőni, szenvedni csak szeretettel lehet. Szent Pál szeretet-himnuszát olvassuk a szentlelkében:

«A szeretet türelmes, a szeretet jóságos, a szeretet nem féltékeny. Nem kérkedik, nem gögösködik, nem kirívó, nem keresi a magáét, haragra nem gerjed, a sértést nem tartja számon.»

Nem örül a gonoszságnak, hanem örül az igazság győzelmének; mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel! A szeretet nem szűnik meg soha.»

Biafrában a helyzeti változatlan ... Ami sajnos azt jelenti, ebben az esetben, hogy az ádáz harcok tovább folynak és tovább tart a polgári lakosság szenvedése és pusztulása is a különböző betegségek és még inkább az éhínség következtében. E nemzetirtó háborúban igazi segítséget és a nyomorgóknak enyhülést leginkább csak a különböző vallási segítségnyújtások nyújtanak. Első ízben történt ugyanis, hogy az összes ilyen jellegű mozgalmak és szervek ezúttal valóban közös akcióba kezdtek és a Joint Church Aid elnevezés alatt tömörültek. Ennek a tagjai a Caritas Internationalis, amely nemzetközi szerv, és amely mögé csoportosultak a különböző nemzeti egyházi segély akciók, így pl. a Secours Catholique (Franciaország), Catholic Relief Service és a Church World Service (USA), a Deutscher Caritasverband és a Diakonisches Hilfswerk (Németország), a Folkekirkens Hødhjælp (Dánia), a Kirken Hødhjælp (Norvégia), a Lutherhjælpen (Svédország) és a Kirkens U Landshjælpen (Finnország). A segélyakció éjszakai repülőszállításokat hajt végre a nigériai partokhoz közel fekvő támaszpontjáról: Uli repülőtéréről. Minden gép 10 tonna élelmiszert tud szállítani, amit húsz perc alatt kell kirakni gyenge világítás mellett, hogy a nigériai vadászok figyelmét elkerüljék. Egy éjszaka folyamán 200 tonna élelmiszert szállítanak így, holott a Nemzetközi Vöröskereszt és az egyházak segélyszervei szerint 3.000 tonnára lenne szükség! A legutolsó jelentésük szerint, sajnos, a 2-4 év közötti biafrai gyermekek 40 százaléka halt eddig meg éhínség vagy betegség következtében! Mindez, úgy látszik, nem nagyon hat az érdekelt politikusok szívére, mert mint csaknem mindennap jelzik az újságok: Biafrában a harcok tovább dúlnak ...

Irország a legkisebb katolikus országok közé tartozik, mégis a legelső közt foglal helyet a missziós munkában. Katolikus lakosainak a száma 2.700.000 és a világmiszióba küldött misszionáriusainak száma az 1968-as adatok szerint 7.085. A különböző missziókban 2.797 pap, 486

Február 23. — Nagyböjti első vasárnapja — A negyvennapos szentidő hamvazószerdával kezdődik. Életünk keresztútja a Golgotán át vezet a megdicsőülésre, Húsvét örömére. «Itt az alkalmas idő!» — mondja az apostol — «most van itt az üdvösség napja».

«Úgy viselkedjünk minden helyzetben, mint Isten szolgálói ... harcoljunk az igaz ügyért és védjük minden erőnkkel: akár siker ér, akár kudarc, akár gyalázat, akár dicséret.»

A szentmise evangéliuma Krisztust állítja elénk példaképpül: hogyan viselkedjünk a kísértések idején. Olyan határozottan kell ellenállnunk, amilyen példát Krisztus adott erre nekünk.

Jeges (nem kötelező) ünnepnapok a hónapban:

Február 3. Szent Balázs püspök és vértanú ünnepe. Az Egyház «Balázs-áldást» ad — a szent püspök közbenjárását kéri torokbaj és egyéb betegségek ellen.

Február 11. : A Szűzanya első lourdesi megjelenésének ünnepe. Lourdes-ban megjelent az Istenanya 1858 febr. 11-én Soubirou Bernadette-nek. Lourdes azóta is a csodák helye, a kegyelem kiadásának forrása. Szép szokás szent kilenceddel készülni a lourdesi Szűzanya ünnepére.

Február 19. — Hamvazószerda — a nagyböjti kezdete. A szentmise szentleckéjében Joel próféta szavait olvassuk:

«Ezt mondja az Úr: teljes szívvel térjétek vissza hozzám! Böjtöljétek és bánkódva sirassátok bűneiteket. Szívetek mélyéig hatoljon a bánat, ne csak külsőleg mutassátok. Térjétek vissza az Úrhoz, Istenetekhez, mert Ő kegyelmes és irgalmas, megbocsátó és könyörületes: gonoszságotokban is megszánni benneteket ... Akkor az Úr újból szeretettel tekint majd országára és megkegyelmez népének.»

Mikor van böjt?

Szigorú böjt van kétszer az évben: Hamvazószerdán és nagypénteken (háromszori ékezés, egyszer szabad jóllakni és húst nem szabad enni). Kötelező 21. évtől 60 éves korig. — Hústilalmi napok: nagyböjt minden péntekje (többször szabad étkezni és jóllakni, húst nem szabad enni). Kötelező 14 éves kortól. — Az év többi péntekje a keresztény önmegtartózkodás, áldozathozatal napja: vagy a hústilalom megtartásával, vagy más jócselekedetekkel. Nehéz munka, üzemi élet, betegség felment a böjt és hústilalom alól, de nem mentesít a keresztény áldozathozatal lelkesítő kötelessége alól.

Dr. Iván László

szerteszét, 5547 missziós-nővér és 255 világi apostol működik, legnagyobb részt Afrikában és Ázsiában. A polgárháborútól szenvedő Nigériában egyedül 1.499 ír missziós teljesít szolgálatot.

Eredeti antik

rézkarcok

tájképek magyar és külföldi városokról, továbbá antik térképek a világ minden tájáról és egyéb tárgyú karcok nagy választékban kaphatók. Export — import — csere.

Viszonteladónak nagyban árak.

Dr. Oswald Miklós,
9000 St.Gallen,
Rorschacherstr. 159.

Figyelem!

Megjelent a már régen várt magyarnyelvű

Újszövetségi Szentírás

nagybetűs (öregbetűs) kiadása.

Kapható a rk. Ielkészeknél!

É l e t ü n k (A Kereszt Népe)
(Het Kruisdragend Volk)
verschijnt maandelijks
in Nederland

redactie en administratie
Hobbemakade 51, Amsterdam
Post giro «A Kereszt Népe»
Amsterdam, Nr. 1462200
Tel.: 020-736891
bijdrage voor een jaar fl. 8.—

Igen, de ...

Senkiesem vitathatja az «Apolló 8» jelentőségét. Az ember elszakadt a föld vonzóerejétől. A három amerikai űrhajós hat nap alatt közel nyolcszáz kilométert repült és eredményesen fejezte be a század legnagyobb technikai kalandját, amelynek sikerén nyolc éve dolgozik félmillió tudós és technikus. Az írók és költők, akik naponta hívták fel figyelmünket a technika átkára, most illetlenségnek találták figyelmeztető írásukat és bevallották (legalábbis önmaguknak), hogy a művészetek bizony nagyon elmaradtak korunktól. Mert hiszen van-e értelme ezek után még az aratásról, a virágzó fáról, s a tavaszról verselni?!

Valóban, ismét hatalmasat alkotott az ember. Sokan úgy vélték, hogy egy új időszámítást kellene kezdeni 1969-el, az Apollo 8 sikere után. Mert csodálatra méltó, történelmi jelentőségű esemény történt ... Igen, de ... azért nézzünk csak körül a földön! Szabad talán megjegyezni, hogy Biafrában naponta ezrek és ezrek halnak éhen, hogy Indiában, ahol béke van, évente százezreket visz el az éhhalál?!

Igen, óriási léptekkel halad a természettudomány: a DNS — (deoxiribonukleinsav) — molekula szerkezetének felfedezése felmerhetetlen jelentőségű. Watson és Crick a molekula szerkezetével az öröklődés alapelveit, «hétköznapi» szólva az élet titkát fedezte fel. De, ugye azt sem szabad elfelejteni, hogy milliók és milliók még a nevüket sem tudják leírni, hogy bár egyre csökken számuk, de még évtizedekig lesznek analjabétiak!

Emlékezzünk

1839 február 1. Ezen a napon ért véget Wesselényi Miklós báró pöre. — Mit is vétett? 1834-ben könyomdát állított fel, és kiadta az erdélyi országgyűlési naplókat. Ez Magyarország már 1790 óta szokásban volt, de Erdélyországban hallatlan merészség. Továbbá, Szatmár megye egyik gyűlésén felszólalt a jobbágyok örökösökébe érdekében és bírálta a kormányt. Akármilyen erős volt a diktatúra, a vádlott védekezhetett és a védőügyvéd szerepét Kölcsey Ferenc vállalta. Wesselényinek betegségére való tekintettel, a hároméves büntetést nem kellett kitérnie.

1934 február 8-án, 35 évvel ezelőtt hunyt el Móra Ferenc, a magyar regionalizmus jellegzetes képviselője. (Kiskunfélegyházán született 1879-ben.) A szegedi tanyasi világ rajzával lett az egész országnak kedvelt írója. Legszébb műve, «Ének a búzamezőkről», a magyar parasztnak és a magyar földnek mélyen költői és emberi rajza. Stílusának jellemző vonása a kedves csevegés, melyben egy nagytudású, lélekbelátó, jószívű ember mutatja be az életet.

1844 február 20-án született Munkácsy Mihály. «Nehéz keresztet alatt vergődő időben mondom nektek emberek, keményen sújtó kezével sem kegyetlen az Isten. Nem kegyetlen az orvos, aki késsel közelít hozzátok; a gyógyszerész, aki keserű pilulában adja orvoságunkat. Munkácsy Mihályunk nagyságának alapja a korai egész árvasága. Igaz, hogy így lett belőle — a családi kör bomlásával — rokonok neveltje; de így fedezték fel benne a nagyra hivatott művészt. Így lépett rá a dicsőség útjára és így lett nemzetünk világszerte ismeretes üstököse.» (Mindszenty József bíboros 1947 november 26-án mondott beszédéből.)

1949 február 20-án halt meg Kolozsvárott Berde Mária költő és író. Halálának 20 éves évfordulója ez, de ugyancsak februárban van születésének is emléke. 80 évvel ezelőtt, február 5-én született Kaczkón, Szolnok-Doboka vármegyében. — A feltámadt erdélyi irodalom hőskorának egyik tiszteletreméltó s böles gondolkodású munkása.

«Az én apám» című verséből néhány sor: És bár az én apámat sírba tettük, Azért ő meg nem halt, én jól tudom. Csak az üvegese tört el, ám az illat:

A II. Vatikáni Zsinat óta lázas ütemben folyik a spanyol egyház lelkipásztori újjászervezése. Az elmúlt három esztendő alatt a spanyol főváros plébániáinak a száma 107-ről 530-ra emelkedett, amint ezt írja a madridi egyházmegyei közlöny. Mint újdonságot jelzi a hivatalos egyházi lap, hogy a plébániák munkában mind nagyobb részt vállalnak a szerzetesek, ami a spanyol hagyományok miatt valóban újdonságnak számít. A madridi egyházmegyében 79 plébánia került az ő gon-

Az amerikai Dr. Blaiberg már egy éve él «idegen szívvel». Nem kell hozzá nagy fantázia, hogy elképzelhessük: hamarosan elő az idő, amikor a szívtültetéshez hasonlóan a beteg tüdői, májat, epét is ki lehet cserélni. Miért ne?! De ... talán sokan tudják és mégis igaz, hogy földünkön még mindig 12 millió évente a leprabetegek száma. Nincs ellene orvosság? Dehogyan is nincs! Csak éppen a pénz hiányzik az orvosságra.

A számítógépek persze pontosabb adatokkal szolgálhatnak. Azok a számítógépek, amelyek hamarosan dolgozni, gongolozni fognak helyettünk. Gyorsan és jól. Legfőbb feladatuk persze az lesz, hogy még tökéletesebb számítógépet dolgozzanak ki, amelyek majd még tökéletesebb számítógépet fejlesztenek ki és így tovább ... Nem is sejtjük még a fejlődés mértékét.

De, vajon nem lesz-e egyoldalú az eltolódás, nem lesz-e sokkal nagyobb a társadalmi ellentét? Vajon nem élnek-e vissza majd hatalmukkal a számítógéptulajdosok, az orvosok, az új korszak «urai»?! Mert a technika hihetetlen gyorsasággal fejlődik, de az analjabétiak, a leprások, az éhezők csak a technika segítségével tudják behozni hátrányukat. Nekik többre van szükségük: az emberre, aki embertársi kötelességeiről sem feledkezik meg, aki akkor is követi majd a számítógépet utasítását, amikor majd az is csak egy orvosságot tud a társadalmi bajokra, és így felel a kétségbeesett kérdésre: Szeresd felebratódodat mint tenmagadat ...

Varga Gyula

A lélek jár kötetlen szabadon.

Isten kiskertjét őrzi s az virágozik
Abban, ki gyűlölettel szeret —
És száll apám közöttünk, mint a jó szél
A jó vetés felett.

Kr. u. az első században Szent Mátyást a tizenegy választotta Judás helyébe, hogy számuk teljes legyen. Judeában és Aethiopiában hirdette az evangéliumot. A pogányok megkövezték, majd bárdal lefejezték. A népképelet szerint Mátyás apostol bárdja törte meg a tél hatalmát, ezért «jégtörő Mátyás». Ünnepe február 24-én tartjuk.

1539 február 24-én, 430 évvel ezelőtt, esküdtek Izabella királyné és Szapolyai János magyar király. Egy héttel később pedig ünnepélyesen megkoronázták őket a fehérvári koronázó-templomban. A boldog házasság csak rövid ideig tartott. 1540 július 7-én megszületett János Zsigmond, és két héttel később, július 21-én meghalt Szászsebesen a király.

1749 február 24-én, tehát 220 évvel ezelőtt, született a Torontál vármegyei Nagyszentmiklós községben Révai Miklós, a legkiválóbb magyar nyelvtudós. 1802-től a pesti egyetemen a magyar nyelv és irodalom tanára. Röviddel tanári kinevezése után jelent meg a Halotti Beszéd-et fejtegető remek munkája, az Antiquitates literaturae hungaricae (1803-ban), és a még nagyobb jelentőségű, nyelvtudományi irodalmunkban korszakot alkotó Elaboratio grammaticae hungaricae, 2 kötetben (1803 - 1806). Ezekben a tudományos művekben Révai alkalmazta először a nyelvtörténeti módszert, s ezzel a maga és nemzete dicsőségére megelőzte a külföldet is, így Grimm Jakobot, a német nyelvtörténet nagyhírű megalapítóját.

1221-ben, a domonkosok második nagykapitánján említik Paulus Hungarust, ki azelőtt a bolognai egyetemen a kánonjog tanára volt. Négy társával (közöttük a szentéletű Szádok-kal) Magyarországra küldik, és itt megalapítja a rend első kolostorait, Győrben és Veszprémben. — Pál később a kunok megtérítésére megy a mai Moldova területére. Munkájának eredménye a Milkovo-i püspökség felállítása. A virágzásnak indult kereszténységet súlyos csapás érte a tatárok betörése alkalmával. Valószínűleg ekkor haltak vértanúhalált Pál és társai, február végén 1241-ben.

dozásukba, míg a nővérek mind nagyobb szerepet vállalnak az elemi és középiskolai oktatásban és nevelésben, ami természetesen nem jelenti a hagyományos kontemplatív jellegű intézmények számbeli csökkenését. A szigorú, zárt életet élő nővérek száma ma is 19.500, míg ezzel szemben az aktív külső, nevelői és apostoli munkában 72.500 szerzetesnővér dolgozik. Az egyházmegyes papok száma 26.000, a szerzeteseké pedig kerekén 25.000.

Negyvenéves a Lateráni Szerződés

Február 11-én lesz 40 éve annak, hogy XI. Pius pápa és Mussolini megkötötték a Lateráni Szerződést és ezzel megalkották a független Vatikáni Államot, a Città del Vaticano-t.

Az egyházi Állam eredete

Az Egyházi Állam szerves történelmi fejlődés eredménye. Már az első keresztény századoktól kezdve szokás volt, hogy jámbor és egyházi érzésű birtokosok javakat adományoztak az Egyháznak. Az a tény pedig, hogy Nagy Konstantin 315-ban biztosította az Egyház szabadságát és vagyonképeségi jogát, még inkább gyarapította az egyházi adományokat és alapítványokat nem csak Rómában és környékén, hanem Itália más részeiben, sőt több európai ország területén is. Az így keletkezett vagyont «Patrimonium Petri» néven emlegeti már korán az egyháztörténelem. Mindezeket az adományokat a pápák kezelték ugyan, de ezzel a vagyonkezeléssel még nem jártak együtt szoros értelemben vett uralkodói jogok.

A helyzet lényegesen megváltozott a nyolcadik században. A bizánci császárok nagyjából eddig az időpontig felségjogokat gyakoroltak Itália fölött Ravennában székelő helyettesük által. A bizánciak uralmát azonban az északra elhelyezkedő longobárdok mind kisebb területre szorították, akik természetesen tovább nyomultak előre Róma irányába. Mivel a bizánci császárság, amely eddig a pápaság védelmére is gondoskodott, a longobárdokkal szemben eredményes ellenállást nem tudott kifejteni, a pápák a frank királyokhoz fordultak segítségért. Elsőnek III. Gergely (731 - 741) kérte Martell Károly támogatását.

A longobárdok 751-ben elfoglalták Ravennát és a következő évben már Rómát fenyegették. II. István pápa szorultságában személyesen kereste fel Kis Pipin frank királyt 754-ben. Szövetségre lépett vele, és mint az egyház védőjének a «patricius Romanorum» címet adományozta neki. A frank király a pápa hívására még ugyanabban az évben átkelt az Alpokon. A longobárdokat megverte és a hadijog alapján a tőlük elvett területeket, melyek előzőleg a kelet-római császárság protekturátusa alatt álltak, a pápaságnak adományozta. Ezzel rakta le Kis Pipin az Egyházi Állam alapját.

Szükség volt-e az Egyházi Államra?

Egy olyan egyházi állam, melyben a katolikus egyház feje világi hatalmat is gyakorol, biztosan nem tartozik hozzá az egyház szervezeti felépítéséhez. A pápaság nemzetközi tekintélyét azonban a népvándorlás korában aligha lehetett volna biztosítani az önálló pápai állam megszervezése nélkül. A nyugati egyházban különben is mindig erősen élt a törekvés, hogy függetlenítse magát mindenféle külső hatalomtól. A politikai és anyagi függés Keleten már abban az időben előrevetítette a cesaropapizmus árnyékát. Ezenkívül az egyház anyagi javak nélkül nem képes hivatását betölteni. A pápák az egyházi állam megszervezésével elsősorban a politikai és anyagi függetlenséget akarták a maguk számára biztosítani.

Abban az időben Róma és az itáliai keresztény nép védelme a pápákra maradt. Itália ugyanis sok kis államra volt feldarabolva és ezek közül egyikre se lehetett rábízni nyugodtan az egyház védelmét. A pápaságnak tehát saját ma-

gának kellett megszerveznie azt a hatalmat, amely képes volt önvédelemre.

Már kezdettől fogva erősen résztvevett a pápai állam a török ellen Európa védelmében. Különösen jelentős az a támogatás, amit pl. Magyarország élvezett a török elleni háborúk idején. Az 1456-os nándorfehérvári győzelem és Buda felszabadítása 1686-ban a legnagyobb mérvű pápai közreműködés, anyagi és szellemi segélynyújtás jegyében zajlanak le. Sőt azt lehet mondani, hogy Buda felszabadulása nem következett volna be, ha IX. Ince pápa milliókra menő pénze helye és nagyszabású diplomáciai erőfeszítései hiányoztak volna.

Az Egyházi Állam kialakulásában és fenntartásában nagy szerepet vitt egy évszázadokon keresztül uralkodó eszme, a keresztény univerzalizmus és a középkor emberének ég felé tekintő lelki beállítottsága. Az akkori keresztények egészen természetesen találták, hogy a történelmileg kialakult Egyházi Államban az egyház feje, a római pápa uralkodói jogokat is gyakorol.

Az Egyházi Állam megszűnése

Bármennyire szükségük volt is a középkorban a pápának az egyházi államra és azokra a védelmi és anyagi előnyökre, amelyek annak fenntartásából származtak, az újkorban a történelmi fejlődés szükségszerűen magával hozta a pápa világi hatalmának megszűnését. A Pápai Állam végleges megszűnését 1870 szeptember 20. jelenti. Ezen a napon vonultak be a piemonti uralkodó ház csapatai Rómába. Ez ellen az erőszakos fellépés ellen a pápák úgy fejezték ki tiltakozásukat, hogy mint önkéntes foglyok visszavonultak a Vatikánba s nem tették lábukat az új olasz állam területére. Ennek a 60 éves időszaknak négy pápája, IX. Pius, XIII. Leó, X. Pius és XV. Benedek valóban a Vatikán foglyai voltak, csak XI. Pius változtatott magatartásán, amikor uralma alatt a helyzetet érettnék ítélte az olasz állammal való kibékülésre.

A Lateráni Szerződés megkötése

XI. Pius «Krisztus békéje Krisztus országában» jelleggel lépett a pápai trónra. Megválasztása után 1922 február 12-én — 1870 óta először — «urbi et orbi» pápai áldást adott a Szent Péter bazilika erkélyéről. Ezzel kinyilvánította azt a szándékát, hogy uralkodása idején meg akarja oldani a «római kérdést». A tárgyalások vezetését Gasparri bíborosra bízta. Mivel az olasz kormánynak is sok érdeke fűződött a megegyezéshez, a tárgyalások gyorsan eredményre vezettek és 1929 február 11-én a két fél, a Szent-szék és az Olasz Állam képviselői aláírták a Lateráni Szerződést és egyidejűleg az olasz konkordátumot.

A megegyezés értelmében a pápa elismeri az új olasz államot, lemond az egykori Pápai Államban gyakorolt uralkodói jogairól. Az olasz állam viszont elismeri és biztosítja a Vatikáni Állam függetlenségét, melynek területe mindössze 44 hektárt tesz ki. Ezen a kicsi területen gyakorolja a római pápa 40 év óta — inkább szimbolikus értelemben véve — szuverén jogait. A kis államnak saját kormánya, zászlaja és a pápa címerével azonos jelvénye van.

A Vatikáni Állam területén kívül még exterritoriális jelleggel bír Rómában több épület és

templom, mint pl. a *Lateráni bazilika és palota*, ahol az 1929. évi megegyezés előtt a tárgyalások folytak és a szerződést aláírták, a *Maria Maggiore* és a *Szent Pál bazilika* azokkal az épületekkel együtt, melyekben a pápai hivatalok vannak elhelyezve, továbbá a *pápa nyári rezidenciája Castel Galdolfo*ban.

A konkordátum a katolikus vallást államvallásnak ismeri el Olaszországban s ennek megfelelően kiváltságos jogokat biztosít az egyháznak. Az utóbbi években a baloldali pártok részéről erősen bírálják a katolicizmus kiváltságos helyzetét és mozgalom indult többek között a polgári házasság bevezetésére.

A pápaság erkölcsi világhatalma

Ma senki sincs az egyház vezetői vagy a katolikusok körében, aki az Egyházi Állam visszaállítását szükségesnek tartaná. Ma a pápa világi hatalma inkább teherként, mint előnyt jelentene. Viszont a Szent-szék tekintélye a Pápai Állam feladása óta erkölcsi világhatalommá emelkedett. Ebben a szerencsés fejlődésben természetesen a legfontosabb szerepet a legújabb pápák kiváló egyénisége és történelmi személyisége játszotta. Kezdődött ez a sor XIII. Leóval, akinek az európai uralkodók és kormányok előtt hallatlan tekintélye volt. X. Pius uralkodása pedig az egyházi belső élet megújításában hozott felbecsülhetetlen értékű eredményeket. XI. Pius uralkodása a keresztény társadalmi rend kiépítésében korszakalkotó és világra szóló. XII. Pius ragyogó egyénisége és nagy tudása mint «Doctor Ecclesiae» hatott a kortársakra. XXIII. János és VI. Pál munkájának mi magunk is szemlélői vagyunk: a második Vatikáni Zsinat megrendezésével és határozatainak végrehajtásával, valamint a nemzetközi fórumokon való szereplésükkel a katolikus egyháznak valóban nagy tekintélyt szereztek.

Vecsey Lajos

Benelli államtitkárhelyettes

levele Mgr. Ádámhoz

Reichenauban 1968 okt. 29-31-én tartott európai magyar lelképásztori konferencián a lelkészek hódoló levelet írtak a Szentatyának, amelyre a pápa megbízottja, Benelli államtitkárhelyettes válaszolt.

Az államtitkárságtól. 129695 szám. Kelt Vatikánban 1968 december 24. Főtisztelendő Dr. Ádám György, pápai káplánnak.

Főtisztelendő Úr!

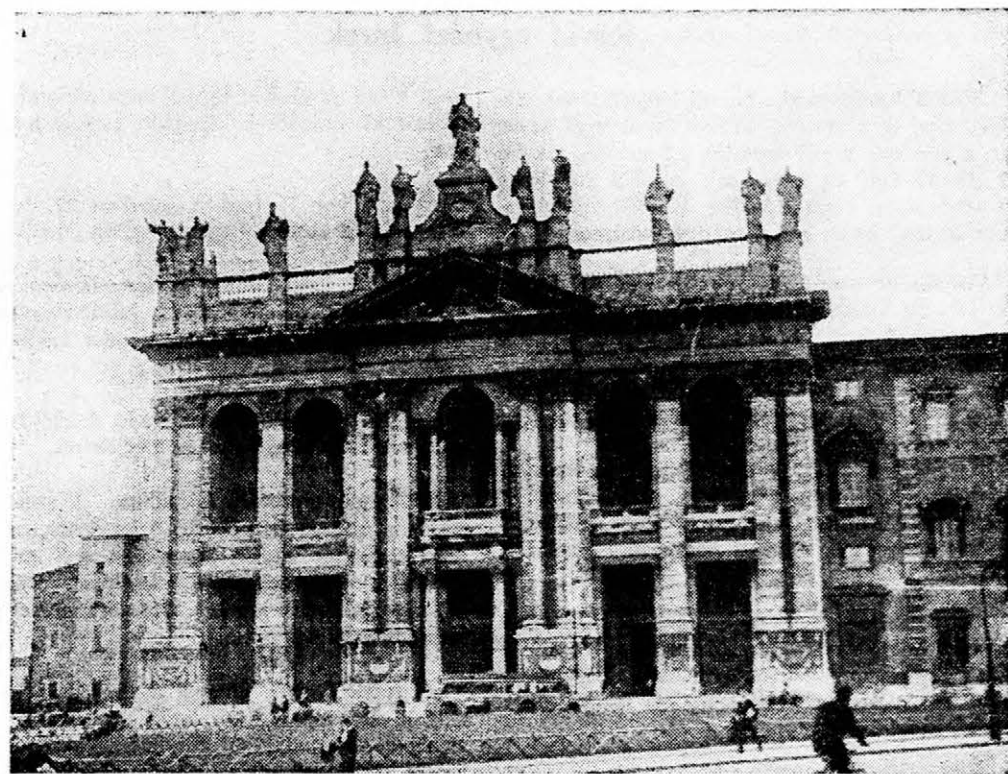
A pápának átadtuk azt a levelet, amelyben az ország határain kívül, Európában élő magyarok lelki gondozását végző lelkészek gyülekezete, amint irtad, kinyilvánította az engedelmség és az odaadó lelkület érzelmeit.

A Szentatya, mivel nagyra értékeli azt a lelképásztori munkát, amely a vallásuk gyakorlatában gyakran különleges körülmények és nehézségek között élő menekülteket segíti és könnyíti, arra buzdítja a szent titkoknak ugyanezen kiszolgálóit, hogy maradjanak meg jó szándékuk mellett és buzgón nyilvánítsák ki Krisztus iránti szeretetüket.

Ezért apostoli áldását adja Rád, és mindazokra a lelképásztorokra, akik az említett levelet aláírták, valamint az összes hívekre: kéri a mennyi segítség pártfogását és biztosít saját jóindulatáról.

Amikor a rám bízott hivatalnál fogva ezeket Neked jelentem, ajánlom Neked magamat az Úrban:

G. Benelli
államtitkárhelyettes

Képünk a *Lateráni Bazilikát* ábrázolja abban az épülettömbben, melyet V. Sixtus pápa építtetett a 16. század végén és amelyben annakide-

jén a Szent-szék és az olasz állam megbízottjai tárgyaltak és aláírták a Lateráni Szerződést a hozzácsatolt olasz konkordátummal együtt.

Szent István Zarándokház

A Szent István Ház várja magyar vendégeit. Római tartózkodásunk idején nyugodtan igénybe vehetjük és bátran ajánlhatjuk ismerőseinknek is, mert olcsó áron kényelmes szállást és jó magyar ellátást biztosít.

Egy napi szállás és ellátás 2500 lira. (A fürdőszoba közösen használható.) Magánfürdőszobával az ár 300 lirával több.

A ház előnyös azért is, mert a magyar vendégeknek magyar vezetőt tud adni a város megtekintésére. Ezt a városrészt autóbussz-járat kapcsolja össze a belvárossal, s az autóbussz a ház mellett áll meg. Római utunk előtt azonban ne feledkezzünk meg arról, hogy a szállást előzetesen és időben biztosítsuk a ház igazgatójánál.

A Szent István Ház címe: Casa di S. Stefano, via del Casaleto 481 - 001 49, Roma, Italia.

Telefon: 55 73 519 és 53 77 361.

A Ház megközelíthető: a római Termini pályaudvartól a 27-es busszal a végállomásig (a 27-es busz csak este 21.50-ig közlekedik); a 27-es végállomásánál át kell szállnunk a 144-es buszra. A város nevezetességei onnét kb. 40 - 60 perc alatt érhetők el.

„Alt Wien“

belvárosi kis illatszertár
Maria Weichart
Wien 1, Seilergasse 19
Tel.: 52 60 545

Kellemes szállás

Magyar Turistáknak
a « Quisisana » penzióban, a Mariahilferstrasse melletti
Windmühlgasse 6.
Hideg - meleg folyóvíz, fürdő és reggeli, mérsékelt áron. Előzékeny magyar tulajdonos. Tel.: 57 53 41

Somlainé ILONA Stüberl-je

Kis magyar étterem a Graben 14. házban
Wien 1. Bräunerstrasse 2, Tel.: 52 61 91
Vasárnap is nyitva - Csütörtök szünnep

„decor Circle“

Ujjalusi György
Wien 4, Schleifmühlgasse 8
Tel.: 56 48 164
Bodenbeläge, Spannteppiche, Einrichtungsgegenstände, Beleuchtungskörper nagy választékban.

«Spezialitäten Restaurant»

Ujjalusi Andor
Wien 20, Jägerstrasse 2. Tel.: 55 024 28
Külön helyiség összejövetelek, esküvők, bankettek céljára.

Az «Életünk»-re való befizetésekkel kapcsolatban közöljük:

Az egyes lelkészségek a lap árát maguk szedik be saját területükön. A befizetések tehát mindig az illetékes magyar lelkészhez irányítandók.

«Maria Moden»

Bécsi Magyar divatáru üzlet
a város szívében.
Kosztümök, kabátok, ruhák és blúzok nagy választékban. Méretre rendelések!
Pongrácz Mária
Wien 1, Herrengasse 2-4,
Tel.: 65 50 222

VI. Pál pápa határozatából Izland önálló egyházmegyei szervezetet kapott, amelynek székhelye Reykjavik lett. Izland területe 103.000 négyzetkilométer és a lakóinak száma 200.000; ebből katolikus 1.000. Az izlandi kereszténység eredete a X. századig vezethető vissza. A XI. században, pontosabban 1056-ban alakult meg a Skallhot-i egyházmegye és 1105-ben a Holar-i. Hogy ebben az időben milyen virágzó keresztény élet folyt itt, mi sem bizonyítja jobban, mint az a kánoni jelentés, amely 220 plébániáról és 300 papról szól már ebben az időben. A XVI. században a skandináv államokkal együtt a protestantizmushoz csatlakozott, és csak 1859-ben jelent meg az a törvény, amely engedélyezte katolikus papok letelepedését is, elsősorban az «átutazó katolikusok» lelki gondozására.

«Hogy mindnyájan egygé legyenek»

Minden év januárjának 18-25-ig terjedő hetében imanyolcادت tartanak a világ összes katolikusai, ama nagy krisztusi gondolat megvalósítására, melyért az isteni Megváltó főpapi búcsúbeszédében így imádkozott: «hogy mindnyájan egygé legyenek». Amint Te, Atyám, bennem vagy és én tebenned, úgy legyenek ők is egygek mi-bennünk, és így elhiggye a világ, hogy Te küldöttél engem».

S ha az isteni Üdvözítő szentséges Szívében ely főhelyet foglalt el ez a szándék, mi az oka annak, hogy közel két ezer év óta sem valósult meg a keresztények egysége, nem szólva arról, hogy az emberiség kétharmada egészen távol áll az evangéliumtól?

A kérdés sokkal komplikáltabb, mint első tekintetre hinnők. Mert igaz, hogy az apostolok isteni küldetésük tudatában az akkori ismert világot bejárták s mindenütt hirdették az örömhírt: hogy íme, elközelgett az Isten országa, tartások bűnbánatot és keresztelkedtetek meg... mert ti mindnyájan arra vagytok hivatva, hogy Isten fiait legyetek s szent testvériségben éljétek a földön. Az Újszövetség megalapítója ugyanis a békeség és szeretet Istene. Ebben a béke- és szeretet-országban kell egyesülnen mind a jóakarátú emberek, mert «egy a Krisztus, egy a hit, egy a keresztység» — hangsúlyozza a nemzetek apostola, Szent Pál. Ezért a tanért haltak az apostolok vértanúhalált s áldozta fel az életét sok millió szent és missziós apostoli lélek, ezért tesz erőfeszítéseket a Világegyház a missziók hatalmas kiépítésével s küldi misszionáriusait az öt kontinens minden részébe, s mégis — a keresztények sok vallásfelekezetre oszlanak, több száz szektá van az öt földrészen, s nemcsak a megkereszteltetlenek világában, hanem a keresztény közösségekben is sok millió modern pogány jelenléte teszi a hasadást még nagyobbá s akadályozza, hogy Krisztus misztikus testében, az Egyházban

az emberek, mint testvérek, békében és szeretetben találkozzanak.

Az egyetlenség azért van, mert a jónak és rossznak harca, a «mysterium iniquitatis», az ellentmondás szelleme nyomom kíséri az apostoli lelkek munkáját. A tanítvány nem lehet nagyobb mesterénél. «Ha engem üldöznek, titeket is üldözni fognak» — halljuk az Üdvözítő szájából. Ha már a 12 apostol között is akadt egy Judás, mennyivel több árulója akad az Isten országának az emberek milliói között? Ha már az égben felütötte fejét a pártütés szelleme, s Lucifer ki-mondta a szót: non serviam — nem hódolok neki, — az Istennek, kell-e csodálkoznunk azon, hogy a meghasonlás, ellentmondás, lázadás szelleme az eredeti bűn által megromlott emberek körében is oly termékeny talajra talált?

A jónak és rossznak ebben a folytonos harcában épül az Isten országa, s kell, hogy — Krisztus Urunk nagy szándéka értelmében — egymásra találjanak Adám egymás ellen tusakodó összes gyermekei. A történelem s az egység harcainak példája azonban azt mutatja, hogy sokszor szinte áthidalhatatlan akadályok állnak a megegyezés útjában: az emberi gőg, a megcsontosodott elfogultság a másikkal szemben, a félrevelés, tradíció, gyűlölködés szelleme, és sok más tényező. Az egységre törekvésnek már szép történelmi múltja van, kezdve a görögökkel történet megegyezéstől az 1459-iki Florenc-i zsinaton, valamint a későbbi századokban is, különösen pedig a II. Vatikáni Zsinat óta. Genfi és Upszala-i megbeszélések, Szent András ereklyéinek visszaidása a görögöknek, külön vatikáni titkárság felállítás a hitesség előmozdítására, sok privát és közösségi kezdeményezés jelzi az egység felé vezető utat. Az eredmény azonban eddig nem ki-elégítő. A katolikus részről mutatkozó előzékenység eddig nem találkozott megfelelő gesztussal az ellenkező oldal részéről. Talán azt akarja az Isten, hogy a kegyelem hatásának nagyobb teret

adjunk, vagyis többet építsünk az imádság erejére, mint a magunk képességeire. S itt jutunk el a január 18-25 közötti imanyolcad nagy jelentőségéhez, melynek kifejezett célja az isteni kegyelem segítségével a kereszténység egységét megteremteni.

A mozgalom most hatvan esztendő. 1908-ban indította el ezt a kezdeményezést a «Lampe» c. anglikán folyóirat. Azonnal sok katolikus csatlakozott a mozgalomhoz s együtt végezték a nyolcadot. Két év múlva a «Lampe» kiadója, P. Paul, és az egész «engesztelő társaság» katolizált. X. Pius 1909-ben jóváhagyta az így elindult uniós törekvést s áldását küldte a benne résztvevőknek. Azóta ez a szokás szokás lassanként mindenféle utat tört magának.

Ha a mai világkrízist nézzük s azt a nagyfokú aposztáziát, amely a kereszténység körében mutatkozik, valamint azt a mérhetetlen nyomort, amely a föld egyes részein a lakosságot sújtja, mint Nigériában, Vietnámban, Indiában, stb., és pedig azért, mert a kereszténység szelleme szerinti gondolkodás tudná csak az ilyen borzalmas testvérharokot kiküszöbölni s a többi szociális igazságtalanságokat és nemzetközi problémákat békés megegyezéssel megoldani. — akkor értjük meg igazán a keresztény egység-törekvés mérhetetlen horderejét.

Az Egyháznak tehát ezer és egy oka van arra, hogy minket január hóban, a kereszténység egységéért végzett imanyolcaddal való részvételre szólít föl. Minél többen támörlünk és egyesülnek az ima közösségében, annál közelebb jutunk a nagy krisztusi szándék megvalósulásához. Ha már Krisztus Urunk azt ígéri, hogy «ha ketten vagy hárman imában egyesülnek, ott vagyok köztük», milyen ereje kell legyen annak az imahadjárnak, melyet milliók végeznek! Ettől a szent keresztény összefogástól és csakis ettől remélhetjük, hogy az emberiség több milliárdos masszája Krisztusban egymásra talál majd egykor és — «egy akol leszen és egy pásztor!»

Rövid egyházi hírek

VI. Pál karácsonyi, tarenti látogatásának emlékére az egyházmegye hálából lakótelepet nevez el a pápáról; a női sarutlan kármeliták részére kolostort épít és ugyancsak hálából rövidesen záróndoklatot vezet Rómába. VI. Pál volt ugyanis az első pápa, aki Tarentben látogatott.

Az **Osservatore Romano** összegezése szerint a világon összesen 350 férfi szerzetesrend és kongregáció van. 31.749 rendházban 335.299 taggal tevékenykednek.

A női szerzetesrendek és kongregációk száma 2.058; 92.225 rendházban 1.150.855 taggal.

Banguiban (Középafrikai Közt.) az apostoli nuncius felszentelte az ország első benszülött püspökét. A köztársaság másik négy egyházmegyéjének élén még európai származású püspökök állanak.

Gilroy kardinális, Sidney érsekét II. Erzsébet angol királynő nemesi rangra emelte. A kardinális ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a kitüntetés Ausztrália egész katolikus lakosságának szől.

Udine (Északolaszország) dómjában a 14. századból származó freskókat fedezték fel. Szakértők úgy vélik, hogy nagyrészt Vitale da Bologna alkotásait találták meg.

A **Zsidó Világkongresszus**, melyet Rómában tartottak, Bea kardinálisra való emlékezéssel nyitotta meg ülészkáját. 12 millió zsidó képviselőtében 40 küldött volt jelen. A kongresszus elnökét, Dr. Goldmann Vízkereszt napján kihallgatáson fogadta a pápa.

SZU-ban illegális vallási tevékenység vádjával kényszermunkára ítélték egy 56 éves katolikus papot, mert nagyszámú hívő előtt istentiszteletet tartott, így azokat a munkától elvonta, s a gyermekeket az iskolai ateista befolyástól óvta.

Zeffirelli olasz filmrendező a közel-jövőben filmet készít Assisi Szent Ferenc életéről.

Bruckner alsfeldeni (Felsőausztria) szülőházát nagy költséggel renoválják, s ott múzeumot rendeznek be, hogy méltó emléket állítsanak a nagy zeneszerzőnek. Bruckner 1824-96-ig élt, a többi között a linzi dóm organistája volt és főként a Te Deum és a miseszövegek megzenésítésével szerzett halhatatlan érdemeket.

Josef Schoiswohl, Graz-seckau püspök 69 éves korában betegsége való hivatkozással lemondott tisztségéről. 1951-ben szentelték püspökké és 1954 óta állt a Graz-seckau egyházmegye élén.

Kiadják XIII. János pápa leveleit, amelyeket 1901-62 között családja tagjaihoz írt. A 727

levél közül az elsőket még a szemináriumból, az utolsóit közvetlenül halála előtt Leticia hugához írta.

A **Bote von Fatima** c. folyóirat 27. évfolyamába lép és ezentúl Regensburgban jelenik meg.

A **bécsi egyházmegye** fennállásának 500. évfordulója alkalmából díszes jubileumi naptárt adtak ki, «Wiener Diözesankalender 1969» címmel.

Az **Osservatore Romano** ez év elejétől kezdve spanyolnyelvű kiadásban is megjelenik.

A **ferences generális Rómában** 26 ezer rendtagjához intézett üzenetében bejelentette, hogy a rend tagjainak ezután maguknak kell az életfenntartásukhoz szükséges anyagiakat megkeresniük. A koldulás ezentúl tilos lesz, mivel már nem idősebb megoldás.

«**Katolsk Form**» címmel új formában jelenik meg a dán katolikusok lapja. Az új magazin, amely híryanagon kívül tanulmányokat és cikkeket is tartalmaz majd, kéthónaponként jelenik meg.

Pratoban nemrég hat volt gyári-munkást szenteltek pappá. 7 évvel ezelőtt, amikor a pratoi püspök húsvétkor gyárlátogatáson vett részt, az egyik munkás megkérdezte, hogy nem lehet-e pap. S bár felsőbb tanulmányokat nem végzett, felvették egy szemináriumba. Példáját követte 5 másik kollégája, akikkel együtt most felszentelték.

A **francia szociális hét** 1969-ben jún. 8-15 között Lilleben lesz. Témája: Gazdaság, kultúra, társadalom.

Az **amszterdami és utrechti** teológiai főiskolán első ízben tanítja a Talmudot zsidó rabbi, aki a Kr. e. 450- a Kr. u. 200-ig terjedő időszak ki-váló szakembere. E korról megjelent tanulmányát a világ több nyelvére lefordították.

Berlinben egy katolikus kórház főorvosa saját kezdeményezéssel az 1968. év folyamán 53 mázsa gyógyszert gyűjtött és juttatott el a missziós állomás kórházainak. A csomagolás és szállítás költségeit, mintegy 4.400 DM-át barátok és jóté-vők adták össze.

Rómában a régészek eddig ismeretlen, a 4. századból származó katakombákat fedeztek fel. A falfreskók 6- és újtestamentumbeli jeleneteket és mitológiai alakokat ábrázolnak.

Helsinki «Kaikki Uudeksi» — mindent megújítani címmel Svéd- és Finnország részére új ökumenikus lap jelent meg. Az előzőt a katolikus és luteránus püspök írta.

Életünk — Notre Vie

9, rue des Deux Gares

Paris — 10

Telefon: COM. 74-52

Postacsekk: Paris 15 419 57

Directeur de la Publication:

P. Dr. Ruzsik Vilmos

Ungarische Buchdruckerei

Sankt-Gallen — Suisse

Előfizetés egy évre: 12.— Fr.

Egyes szám ára: 1.— Fr.

Életünk (Magyar Ház)

Megjelenik havonta

Verschijnt maandelijks

Periodique mensuel

Szerkesztőség és adminisztráció:

Brüsszel 5, Gewijde Boomstraat 125.

125, rue de l'Arbre Bénit, Bruxelles 5.

Tel.: (02) 48 55 36

C. C. P.: «Magyar Ház» Nr. 68316 Bruxelles

Életünk

Verlag und Schriftleitung in der BRD:

7000 Stuttgart O. Werastr. 65.

Fernruf: 45 57 86.

Postcheckkonto: Ungarisches Seelsorgeamt

2190

Postcheckamt Stuttgart.

Herausgeber und für die Schriftleitung

verantwortlich:

P. Szöke János

Ungarnseelsorger.

Erscheint monatlich

Bezugspreis jährlich: 8.— DM

VI. Pál pápa október 11-re összehívta Rómába a Püspöki Szinódust. Mgr. Rubin, a Szinódus főtitkára ezzel kapcsolatban a következő részleteket közölte:

A megbeszélések főtémája a nemzeti püspöki konferenciák és a Római Szentszék közti érintkezések szabályozása, valamint az egyes püspöki konferenciák együttműködésének a kérdése. A Szinódusnak 125 tagja van: 90 a nemzeti püspöki konferenciák képviselőitében (azok elnökei vagy megbízottai), 15 keleti szertartású pátriárka és metropolita, a 15 római Kongregáció vezető bíborosa és három szerzetesfőelőjáró a szerzetesek képviselőitében. A pápa ezenkívül e szám 15 százalékáig személyes kinevezéssel is küldhet még ki tagokat. A hattagú előkészítő bizottság áprilisban kezdi meg működését.

Lapzárta után érkezett a hír, hogy VI. Pál pápa több magyar egyházmegye élére megyéspüspököket és apostoli kormányzókat nevezett ki. Ezért e vatikáni intézkedésről csak legközelebbi számunkban tájékoztatjuk olvasóinkat.

Hogyan lehet megrendelni lapunkat?

Az «Életünk» az európai katolikusok lapja. Ezért van a központi szerkesztőség mellett minden európai országnak is külön helyi szerkesztősége. Az egyes országok felelős szerkesztőinek nevét és postai címét lapunk utolsó oldalán a nyomdai impresszumban találjuk meg.

E szervezésnek megfelelően az «Életünk»-et meg lehet rendelni a központi kiadóhivatalnál, az országos szerkesztőségnél és a helyi lelkész-nél, akinek a lelképásztori területén lakunk. Ez a harmadik mód a legegyszerűbb út, mivel a legtöbb magyar lelkész rendszerint maga küldi szét havonként híveinek a lapot, sok esetben más fontos, a híveknek szánt közleményeivel és nyomtatványjaival együtt.

Egyénileg is megrendelhetjük a lapot annál az országos helyi szerkesztőségnél, amely ország területén lakunk. (Ez a legkevésbé járható út, mivel az egyes helyi szerkesztők csak egészen kivételes esetben hajlandók egyének példányszámaikat kiküldeni.)

A harmadik lehetőség, hogy egyenesen a központi kiadóhivataltól kérjük egyénileg a lapot.

Európán kívüli megrendeléseket általában a központi kiadóhivatal intéz (9000 St.Gallen, Gallustr. 41.). Ha azonban valaki azt kívánja, hogy a lapot légipostán küldjék tengerentúli címére, annak egy évre nem 8.—, hanem 16.— svájci frankot kell beküldenie.

MAGYAR NYOMDA

UNGARISCHE BUCHDRUCKEREI

vállal mindenfajta nyomdai munkát!

Cím: Ungarische Buchdruckerei

St.Gallen, Gallustr. 41.

Svájc

Telefon: (071) 22 55 28.

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei

9000 - St.Gallen (Schweiz), Gallus Strasse 41.

Telefon: (071) 22 55 28

Postacsekk: Nr.

Bankcsekk: Nr.

Előfizetés egy évre: 8.— svájci frank

Egyes szám ára: 0.70 svájci frank

ÉLETÜNK — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen

Katholiken in Europa

Verantwortlicher Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck:

Ungarische Buchdruckerei

9000 - St.Gallen (Schweiz), Gallus Strasse 41.

Telephon: (071) 22 55 28

Postcheckkonto: Nr.

Bankcheckkonto: Nr.

Bezugspreis jährlich: 8.— Sfr.

SZERKESZTŐSÉG

Ausztria:

P. Dr. Radnai János

Tegethofstrasse 2, 1010 Wien

Előfizetés egy évre: 50.— Schilling

Belgium:

P. Salamon László

125, rue de l'Arbre Bénit, Bruxelles 5

Előfizetés egy évre: 120.— bfr.

Franciaország:

P. Dr. Ruzsik Vilmos

9, rue des Deux Gares, Paris - 10

Előfizetés egy évre: 12.— frank

Hollandia:

P. Matyasovich Henrich

Houtlan 4, Nijmegen

Administration:

Hobbemakade 51, Amsterdam

Előfizetés egy évre: 8.— Gulden

Németország:

Szöke János

7 Stuttgart O., Werastrasse 65

Előfizetés egy évre: 8.— DM.

Svájc:

Dr. Vecsey Lajos

Fernblick 9055 Teufen, App.

Előfizetés egy évre: 8.— Sfr